

NÉPÚJSÁG

2025. február 27.,
csütörtök

LXXVII. évfolyam
45. (21911.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Turisztikai vásár Budapesten

Székelyföld is képviseltette magát

A Székelyföld standja a budapesti Utazási kiállításon

Február 20-23-a között a budapesti HUNGEXPO Kongresszusi és Kiállítási Központban szervezték meg az Utazási kiállítást, ahol jelen volt a székelyföldi stand keretében a Visit Maros, a Visit Hargita és a Visit Kovászna Egyesület is. Az eseményen számos ország utazási kínálatát mutatták be, la-

kóautókat is megnézhettek, sőt vásárolhattak is az odalátogatók.

Nagy-Bodó Szilárd

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Megkezdhetik a szívkörház építését

Az új szívkörháznak az alagsor és földszint mellett öt emelete lesz, amelyben 85 kórterem, négy műtő, három érgyógyászati (angiográfias) és két elektrofiziológiai vizsgálatokra alkalmas terem is helyet kap.

4.

Ne sírjuk vissza a múltat és ne rettegjünk a jövőtől!

A közvetlenre és igen jó hangulatúra sikeredett beszélgetés elején Dobó Kata saját életéről, szakmai pályafutásáról is mesélt.

5.

Utazás egy láthatatlan világban

Mivel a mostanában egyre gyakrabban hallott mikrobiom szó jelentése még sokak számára nem világos, azt kell tudnunk róla, hogy a rajtunk, a bőrünkön és a bennünk élő mikroorganizmusok genetikai állományának összessége.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

A tisztelet tiszteletlensége

Vajda György

2024. május 7-én nyújtotta be a képviselőházba Gheorghe Adrian Cătană, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) Szeben megyei szenátora azt a törvényjavaslatot, miszerint november 24-ét nyilvánítsák „a román nemzet tiszteletének” napjává. Ez a nap Stephan Ludwig Roth erdélyi szász író, evangélikus lelkész, pedagógus, politikus születésnapja. A törvénytervezet indoklásában az előterjesztő hangsúlyozza, hogy az 1849-ben a magyarok által kivégzett politikus a románok jogvédőjeként halt mártírhálál. Ő volt az, aki a jobbágyfelszabadításért emelt szót az 1848-as balázsfalvi „békéltető bizottság” gyűlésén, illetve még „1842-ben a kolozsvári országgyűlésen kérte, hogy a magyar mellett a román nyelvhasználatot is tegyék hivatalossá”. (Sz. m: a német az Osztrák-Magyar Monarchia államnyelve volt.) Az indoklás azzal zárul, hogy Stephan Ludwig Roth életét adta az igazság és az egyenlőség elveit, hiszen hazaárulásért végezték ki.

Anélkül, hogy a történelmi részletekbe belemennénk, néhány dolgot tisztázni kell. Stephan Ludwig Roth valóban reformer volt, az oktatásban és a politikában is korát meghaladó elveket vallott. Az 1841. évi erdélyi országgyűlésen valóban azt javasolta, hogy a törvényeket latinul, magyarul és németül adják ki, az országgyűlés nyelve a régi hagyományok alapján legyen magyar, de a közigazgatás „a néppel saját nyelvén, tehát magyarul, németül, románul érintkezzen”. 1848. május 14-én részt vett a balázsfalvi gyűlésen, ahol – a korabeli sajtóban megjelent cikk szerint – támogatta a román nemzeti mozgalmat és Avram Iancu. Miután 1848 októberében kitört a harcok az osztrák császári és a magyar szabadságharcosok között, a szász

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár

FEBRUÁR

27

7:06 7:02
18:05 17:26

A nappal hossza: 10 óra 59 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **AKOS** és **BÁTOR**,
holnap **ELEMÉR** napja

Az év **58.** napja, hátravan **307** nap

IDŐJÁRÁS

Részben napos

Hőmérséklet:

max.: 15°C
min.: -1°C

naptár

Isten éltesse!

ELEMÉR: bizonytalan eredetű régi magyar férfinév. Korábban Illemer formában volt használatos, mai formájában Vörösmarty Mihály és Jókai Mór újította fel.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. február 26.

1 €	4,9774 lej
1 \$	4,7417 lej
100 Ft	1,2444 lej
1 g arany	443,9424 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népujság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Jövő héttől igényelhető az APIA-támogatás

Március 3-ától, hétfőtől nyújthatók be a mezőgazdasági támogatási kérelmek a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökség (APIA) helyi és megyei kirendeltségeihez. Az igénylések interneten is elküldhetők az AGI Online térinformatikai alkalmazáson keresztül, az APIA honlapján elérhető felhasználási útmutató szerint. A támogatási kérelmeket május 30-ig fogadják.

Véget ért a lomtalanítás

Lezárult a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezésében január végén kezdődött lomtalanítási akció, amelynek során főlegessé vált bútoraitól és ruháiktól, lábbeliiktől is megszabadulhattak a vásárhelyiek. Közel egy hónap alatt 251,37 tonna nagy méretű hulladék és 1,74 tonna textilhulladék gyűlt össze – tájékoztat közösségi oldalán a városvezetés.

Gyertyagyújtásos koszorúzás a kitelepítettek emlékére

A Castellum Egyesület – Történelmi Családok Társasága az 1949-es kitelepítésekre emlékezve március 3-án, hétfőn délután 4 órakor a marosvásárhelyi Vártemplom udvarán lévő kopfánál tartja az immár hagyományossá vált gyertyagyújtásos koszorúzást, ahova minden érdeklődőt várnak.

Jótekonysági könyvvásár

A Solidaris Egyesület és a Hotel Everest közös szervezésében jótekonysági könyvvásárra kerül sor február 28-án, pénteken és március 1-jén, szombaton 11 és 19 óra között az Everest szállóban (Marosvásárhely, Villanytelep/Uzinei utca 16–18. szám). Az érdeklődők határozott, különféle tematikájú kötetből válogathatnak. A könyvek megvásárlásával a nehéz anyagi helyzetben levőket lehet támogatni, minden beérkezett 100 lejből egy nélkülöző számára álltanak össze tartós élelmiszer-csomagot a szervezők.

Mineralia – ásványtani kiállítás

A Maros Megyei Múzeum szervezésében február 27-én, pénteken a marosvásárhelyi néprajzi múzeumban megnyílik az idei első Mineralia ásványtani kiállítás. A március 2-áig, vasárnapig látogatható tavaszi tárlaton kristályok, ásványok, kövületek, természetes kővek és ezekből készült egyedi dísz tárgyak sorakoznak fel. A kiállítás fő témája a jáspis féldrágák, amit már az őskorban szerszámok és amulettek készítésére használtak, és amit szépsége és változatossága idővel az ékszerek és dísz tárgyak nagy becsben tartott alapanyagává tett. A kiállítás nemcsak a gyűjtőknek szól, hanem mindazoknak, akik szeretnék felfedezni a kristályok és természetes kővek szépségét. A belépés díjmentes. Nyitvatartás: 10–18 óra között.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Mézlovagokat avattak Nyárádszerezében

A Bocskai Napokon harmadszor került sor lovagavatással egybekötött méhésztalálkozóra Nyárádszerezében. Ezúttal a nőké volt a főszerep. Erdélyi, anyaországi és vajdasági méhészek vettek részt a találkozón, amelynek lényege nemcsak a mézlovagrendek találkozása volt, hanem a szakmai fejlődés is, így szombaton délelőtt kilencven méhésztalálkozásban konferencia zajlott.

Gligor Róbert László

A résztvevőket Balde Ernő házigazda, a Nyárad-völgy Bocskai István Mézlovagrend vezetője és Szabó Árpád, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének (SZGE) alelnöke köszöntötte, és szólt a résztvevőkhöz Szekrényes Salome gyergyószéki diák mézkirálynő is. Ezt követően két magyarországi szakember tartott előadást: a vizsolyi Molnár Gergely a méhészetre épülő turizmusról, míg a simonfai Zimmer Zoltán a méhészkedés gazdaságosságának különböző tényezőiről beszélt.

A múlt hét végi találkozón kilenc mézlovagrend vett részt: az anyaországból a pécsi Jannus Pannonius, a székesfehérvári Szent István, a kaposvári Zselici, a Vajdaságból a temerini Szigeti Sándor mézlovagrend, míg Erdélyből a csíkszéki, háromszéki, gyergyószéki, udvarhelyszéki és a Nyárad-völgy Bocskai István mézlovagrend. Délután a rendek zászlaikkal felvonulva részt vettek az egyetemes imaheti alkalmon is a főtéri református templomban, ezt követően került sor a mézlovagavatási ceremóniára.

Németh Zsolt, a söhtöri Ambrózia Mézlovagrend nagymestere vezetésével négy nő tette le a lovagi esküt, amelyben megfogadták, hogy elkötelezett, hű hívei lesznek mézlovagrendjeiknek, minden eszközzel terjesztik a méztermékek jó hírnevét, munkájukban és a méhészkedésben, az emberi viselkedésben példamutatóan járnak el, tudásukkal, tapasztalataikkal segítik a mézfogyasztókat és méhésztársait, Székelyföld jó hírnevét öregbítik. Ezt követően Szekré-

nyes Salome diák mézkirálynő mézlovaggá ütötte Gyergyószékről a remetei Pál Annát és Román Melindát, illetve a Nyáradmentéről a berekeresztúri Dósa Lianát és a vadasi Bodoni Olgát. A felavatott nőket Baricz István gyergyószéki elnök méltatta: olyan méhészeket ismertek el, akik nemcsak mesterei a méhek világának, hanem elkötelezett őrzői is ennek az ősi és nemes foglalkozásnak.

A méhészet több mint mesterség: alázatot, türelmet és elhivatottságot kíván. Munkájuk nemcsak mézet és propoliszt jelent, hanem egy ökoszisztémát tart fenn, védi a természetet és átadja a tudást. A lovaggá ütés egyfajta elismerése annak a kítartásnak, szorgalomnak és szakértelemnek,

amelyet évek vagy évtizedek óta tanúsítanak, és bebizonyították, hogy a méhészet nemcsak a férfiak területe, hanem olyan szakma, amelyben a nők ereje, finomsága, érzékenysége különösen értékes. Balde Ernő a két nyáradmenti hölgy tevékenységét is méltatta, majd a lovagrendek zászlaira a mézkirálynő felkötötte az emlékszalagot, ezután pedig köszöntőbeszédében elmondta: hiszi, hogy a felavatottak elkötelezettek a méhészet iránt, és a közösség megbecsülését élvezik. Továbbá hangsúlyozta: a minőségi termelői méz biztosítja a méhészágazat hírnevét és fennmaradását, a lovagrendek pedig feladatuknak kell tartásuk az elkötelezett munkát, így tölthetik be a méhészet szerepét.

Vasárnap a mézlovagrendek ismét felvonultak a főtéren, részt vettek az ünnepi istentiszteleten, majd koszorúik elhelyezésével tisztelegtek Bocskai István fejedelem szobránál.

Két-két gyergyószéki és nyáradmenti hölgyet ütöttek mézlovaggá

Fotó: Mezei Attila

RENDEZVÉNYEK

Kádár Anna könyvbemutatója Szászrégenben

Kádár Anna Emlékeim kuffere című önéletrajzi könyvét ismerhetik meg az érdeklődők március 4-én, kedden 17 órától a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési házban. A marosvásárhelyi Juventus Kiadó gondozásában 2024-ben megjelent kötet bemutatójának szervezője a Humana Regun Egyesület és a Juventus Kiadó.

A világ és a vége

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) Maros megyei fiókja szervezésében március 12-én, kedden 19 órakor a marosvásárhelyi Kultúrpalotában mutatják be A világ és a vége című színházi előadást. Az előadás Wass Albert Jónnek! és Adjátok vissza a hegyeim! című kisregényei alapján készült, és Erdély elvesztésének tragikus történetét dolgozza fel. A produkciót a magyar történelmi és irodalmi értékek színpadi megjelenítése iránt évtizedek óta elkötelezett budapesti Magyar Kanizsai Udvari Kamaraszínház viszi színre. Jegyek a Kultúrpalota jegypénztárában és a <https://eventbook.ro/theater/bilete-a-vilag-es-a-vege> internetes oldalon kaphatók.

Szimfonikus hangverseny

Szimfonikus hangversenyre várják a klasszikus zene kedvelőit február 27-én, csütörtökön (ma) 19 órakor a Kultúrpalota nagytermébe. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Jascha von der Goltz németországi karmester vezényli, szólót játszik Gyivicsán György magyarországi harsonaművész. A nagyjéremű Szentpáli Roland- és Sibelius-műveket hallgathat meg.

Koloratúra – gyermekirodalmi lapok illusztrációi

Kolozsvár, Kézdivásárhely és Erdély más települései, valamint Budapest és Debrecen után Marosvásárhelyre érkezik a Koloratúra. A Napsugár és Szivárvány gyermekirodalmi lapok illusztrátorai 2000–2023 című kiállítás. A február 28-án, pénteken 17 órakor a Kultúrpalotában nyíló tárlat szélesen merít az utóbbi két évtizedben gyermekirodalmi lapokban megjelent illusztrációkból, és bemutatja azt az alkotói közösséget, amelynek olyan pályakezdő vagy elismert képzőművészek a tagjai, akik fontosnak tartják, hogy változatos technikákat felvonultató munkáik által nyújtsanak minőségi esztétikai élményt a mindenkori gyermek olvasónak. A kiállítás március 20-ig látogatható.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

Fasiszta, rasszista, xenofób szervezet ügyében nyomoz a hatóság

Hatósági felügyelet alá helyezték Călin Georgescut

Szeben, Maros, Temes, Kolozs és Ilfov megyében összesen 47 helyszínen tartottak szerdán házkutatást az ügyészek. Egyebek mellett illegális kampányfinanszírozás, fasiszta, rasszista vagy xenofób szervezet létrehozása, valamint népirtással vagy háborús bűnökkel vádolt személyek kultusza ápolásának gyanújával vizsgálódnak. Az ügyben érintett Călin Georgescut szerdán a rendőrök előállították, és bekísérték a legfőbb ügyészségre kihallgatásra.

A legfőbb ügyészség közleménye szerint 24 magánlakáson és négy cégszékhelyen zajlanak házkutatások. A nyomozáshoz közel álló források szerint egy Afrikában tevékenykedő zsoldoscsoporthoz vezetőjeként is ismert Horațiu Potra is érintett az ügyben. Az ügyészek hivatalosan az alkotmányos rend elleni szervezkedés, a fegyver- és lőszertartási szabályok megsértése, pirotechnikai eszközök szabálytalan használata, bűncselekményekre való felbujtás, fasiszta, rasszista vagy xenofób szervezet létrehozása, illetve ilyen szervezethez való csatlakozás, népirtással és háborús bűnökkel vádolt személyek kultuszának ápolása és a kampányfinanszírozási szabályok megszegésének gyanújával vizsgálódnak.

Valóságos fegyverarzenált, kézfegyvereket, géppisztolyokat, gránátokat, gránátvetőket és rengeteg lőszert találtak a szerdai házkutatás során a nyomozó hatóságok Horațiu Potra zsoldosvezér otthonában. A Román Rendőrség egy videofelvételt is közzétett a fegyverarzenálról, amelyik Horațiu Potra házában egyik titkos szobájából került elő. A házkutatás során a padló alá rejtett széfben több mint 1 millió dollárnyi készpénzt találtak a rendőrök.

Az ügyben érintett Călin Georgescut szerdán a rendőrök előállították, és bekísérték a legfőbb ügyészségre kihallgatásra. A tavalyi államfőválasztás egyik jelöltjét a forgalomban állították meg a rendőrök, hogy az előállítási parancsnak eleget téve a rendőrautóval a legfőbb ügyészség székhelyére vigyék, ahol kihallgatták a választási kampányának finanszírozásával kapcsolatos ügyben. A rendőrautóból kiszállva Călin Georgescu nem kívánt válaszolni a rá várakozó újságírók kérdéseire. A nyomozáshoz közel álló források szerint az Afrikában tevékenykedő zsoldoscsoporthoz vezetőjeként is ismert Horațiu Potra Georgescu közeli ismerőseinek köréhez tartozik, ezért kellett kihallgatni Călin Georgescut. A legfőbb ügyészségre vitték szerdán a rendőrök kihallgatásra Călin Georgescu egyik testvérét, Marin Burceát is. A központi sajtó beszámolóit szerint a Mesterlövésznek becézett férfi korábban a francia idegenlégió tagja volt, és kapcsolatban áll Eugen Sechilával, egy romániai neolegionárius mozgalom vezetőjével. Marin Burcea ugyanakkor a cégtársa Dorina Mihainak, aki állítólag kapcsolatban áll csecsen fegyveresekkel és oroszországi személyekkel. Călin Georgescut jelenleg gyanúsítottként hallgatták ki a legfőbb ügyészségen.

„Hihetetlen”, hogy bekísérték Georgescut

A Fialat Emberek Pártjának (POT) elnöke, Anamaria Gavrilă kijelentette, hogy „a rendszer elszántan próbálja megakadályozni Călin Georgescu indulását az elnökválasztáson”. A Facebook-oldalán élőben bejelentkező politikai „hihetetlennek” nevezte, hogy a volt államfőjelöltet bekísérték az ügyészségre kihallgatásra. Közlése szerint Georgescu szerdán készült iktatni a jelöltségét a Központi Választási Irodánál, így nem véletlen az előállítása. „Nincsenek szavak arra, hogy hogyan bánnak egy olyan jelölttel, aki tavaly bejutott az elnökvá-

lasztás második fordulójába” – mondta a POT elnöke. Gavrilă arra biztatta a párt szimpatizánsait, hogy vonuljanak utcára.

„Remélem, ez még egy szabad ország”

Oana Țoiu, a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) képviselője, Călin Georgescu ügyészségi kihallgatásával kapcsolatban szerdán kijelentette: a hatósági intézkedések átláthatóságának hiánya hozzájárulhat ahhoz, hogy a „potenciális elnökjelölt” az áldozat szerepében tetszelegjen. A parlamentben nyilatkozó politikai emlékeztetett arra, hogy a közintézményekbe vetett bizalom amúgy is alacsony. Szerinte az elnökválasztás közeledtével nagyon fontos, hogy a hatóságok átláthatóan tegyék dolgukat, és nagyon világosan tájékoztassanak az eljárásairól.

A Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) elnöke, George Simion szerdán Călin Georgescu ügyészségi kihallgatásáról kijelentette, hogy amíg nem lát „cáfolhatatlan” bizonyítékokat törvénysértésekre, addig az a gyanúja, hogy „politikai rendőrségi akció” zajlik a volt államfőjelölt ellen. „Szilárd bizonyítékokat várunk, nem pedig sajtóvádakot. (...) Miben bűnös Georgescu? Abban, hogy indult az elnökválasztáson, és újra akar indulni? (...) Ha netán bebizonyosodik, hogy Georgescu törvényt sértett, akkor az AUR majd dönteni fog a következő lépéséről. „Eddig azonban még nem láttunk egyetlen bizonyítékot sem, és én úgy gondolom, hogy mi vagyunk a tisztességesek, akik kiállnak az igazságért” – magyarázta.

Az SOS Románia párt elnöke, Diana Șoșoacă kijelentette, hogy ha a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) és a Fialat Emberek Pártja jónak látja megvédeni a szerdán előállított Călin Georgescut, akkor tegyék meg. Az elnöki hivatalnál nyilatkozó politikai ügy vélekedett: ha a volt államfőjelöltet a forgalomban állították meg a rendőrök, akkor „valami súlyos dolog történhetett”. Elképzelhetőnek nevezte, hogy Georgescu előállítására azért volt szükség, mert nem jelent meg a beidézésre. „Remélem, hogy ez még mindig egy szabad ország, ahol mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, mindenkinek joga van azt a jelöltet támogatni, akit akar, mindenkinek joga van azt mondani, amit akar, és ha megszegi a törvényt, akkor felelősségre kell vonni. Ha az AUR és a POT úgy érzi, hogy meg kell védeniük őt, akkor védjék meg. Joguk van ehhez” – nyilatkozta Șoșoacă.

Călin Georgescu felesége, Cristela Georgescu testvérök kíséretében érkezett szerda délután a legfőbb ügyészségre. A sajtónak elmondta, hogy ez a „bilincsesörgetés” a férje hívei számára a türelem, a hit és az egység próbája. „Ahogy Călin mondta, ha ismerek az igazságot, akkor bármilyen hazugsággal szembe szállhatsz. (...) Erősek vagyunk, mert az erőnk Istentől származik. Mi vagyunk a nép, mi vagyunk a hatalom. (...) Ha visszatekintünk mindarra, ami az első fordulótlól mostanáig történt, azt hiszem, hogy még egy gyerek is levonhatja a (...) következtetést” – jelentette ki Cristela Georgescu.

„Az igazságszolgáltatás független”

A nyomozó hatóságoknak kötelességük szilárd bizonyítékokat felmutatni egy olyan eljárás során, amelyik több tucat embert érint, köztük a májusi elnökválasztás egyik potenciális jelöltjét is – írta szerdán Marcel Ciolacu az X közösségimédia-plafonon.

A kormányfő Călin Georgescu ügyészségi kihallgatására reagált. Úgy vélekedett: „csak egyértelmű és kifogástalanul alátámasztott bizonyítékok felmutatása” biztosíthatja azt, hogy ez a büntetőeljárás nem egy bizonyos jelölt választási kampányát fogja szolgálni. Ciolacu hangsúlyozta, hogy soha nem fog „bíróági ítéletet vagy ügyészségi vizsgálatot” kommentálni. „Románia olyan demokrácia, amelyben az államhatalom sértésválasztása teljes mértékben működik. Az igazságszolgáltatás független, és a törvényt személytől függetlenül alkalmazni kell, tiszteletben tartva az állampolgárok alapvető jogait és szabadságát” – írta bejegyzésében.

„A nyomozó hatóságoknak végeznük kell a munkájukat”

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök Călin Georgescu ügyészségi kihallgatásáról szerdán kijelentette, hogy a nyomozó hatóságoknak végeznük kell a munkájukat. A parlamentben nyilatkozó politikai elmondta, hogy nem kívánja kommentálni ezt az ügyet, de a sajtóban olvasottak alapján súlyos vádak merültek fel a volt államfőjelölt ellen.

„Mi, politikusok csak egy dolgot tehetünk, mégpedig azt, hogy nem avatkozunk be, nem kommentáljuk ezt a vizsgálatot, hanem megvárjuk az eredményt. Csak annyit mondhatok: hagyjuk, hogy a nyomozó hatóságok végezzék a munkájukat. Ha eddig kudarcot vallottak is, végre megmozdulnak” – jelentette ki az RMDSZ elnöke, aki emlékeztetett arra, hogy az illegális kampányfinanszírozás bizonyos országokban, köztük az Egyesült Államokban súlyos bűncselekménynek számít. „Romániában kicsit más a helyzet, de a vád nagyon súlyos. (...) Mindenesetre meglepetés volt mindenki számára és számomra is a mai akció” – tette hozzá.

Călin Georgescu elnökelöltségével kapcsolatban megjegyezte, hogy az alkotmánybíróság döntéseit tiszteletben kell tartani, ugyanakkor a testületnek következetesnek kell lennie. Arra a kérdésre, miszerint szükséges-e összehívni ismét a Legfelsőbb Védelmi Tanácsot (CSAT), hogy esetleg újabb titkosszolgálati jelentések titkosításának feloldásával fény derüljön Călin Georgescu ügyeire, az RMDSZ elnöke azt válaszolta: nem tud újabb titkosszolgálati jelentésekről. Emlékeztetett ugyanakkor arra, hogy a CSAT összehívása az ügyvivő államfő hatáskörébe tartozik. „Ilie Bolojant ismerve úgy gondolom, hogy ha úgy ítéli meg, hogy szükség van egy CSAT-ülésre, akkor azt nagyon gyorsan össze fogja hívni, és nem két hónap vagy két hét múlva” – jegyezte meg. Arra a kérdésre, hogy szükség van-e parlamenti vizsgálóbizottság felállítására vagy legalább a titkosszolgálatok vezetőinek parlamenti meghallgatására az ügy tisztázásához, Kelemen Hunor kijelentette: szerinte a hírszerző szolgálatok szorosabb parlamenti ellenőrzésére van szükség. Lapzártakor értesültünk, hogy hatósági felügyelet alá helyezték Călin Georgescut. (Agerpres-hírószefoglaló)

ORSZÁG – VILÁG

Románia nem küld katonákat Ukrajnába

A Szociáldemokrata Párt (PSD) szerint Romániának nem kell katonákat küldenie Ukrajnába – írta Marcel Ciolacu pártelnök egy Facebook-bejegyzésben, amelyben az ügyvivő államfővel folytatott szerdai egyeztetésről számolt be. Ilie Bolojan ügyvivő államfő konzultációra hívta a Cotroceni-palotába a parlamenti pártok vezetőit előkészíteni a március 6-i rendkívüli brüsszeli EU-csúcson képviselendő román álláspontot. Marcel Ciolacu szerint pártjának első számú javaslata az volt, hogy Románia ne küldjön katonákat Ukrajnába. Ugyanakkor azt is közölték az államfővel, hogy a PSD támogatja a védelmi ráfordítások növelését, de csak a román fegyveriparba történő beruházások formájában. A delegáció harmadik javaslata arra vonatkozott, hogy a védelmi kiadásokat zárják ki a költségvetési hiány számításakor – írta még Ciolacu. Kelemen Hunor RMDSZ-elnök közölte: ellenzi román békefenntartó erők Ukrajnába küldését, mivel a szomszédos országban háború zajlik, és még nincs közeli kilátás a békére. „Ma a válasz egyértelműen nem. Ott háború van. Még csak közelében sem vagyunk annak, hogy olyan megállapodás szülessen, ami békét jelentene” – mondta a politikai.

A tisztelet tiszteletlensége

(Folytatás az 1. oldalról)

nemzetgyűlés Stephan Ludwig Rothot nevezte ki Medgyes környéki császári biztosnak, és ebben a minőségében ítélte halálra Alexandru Bătrâneau prefektust és Vasile Simonis tribunust, a román fegyveres felkelés előkészítőit. A százok felládatnak a magyar csapatok ellen, így Bem József 1849. március 17-én azt a parancsot kapta, hogy fogja el a száz lázadókat, és adja át őket Csány László kormánybiztosnak. Nagyszeben bevétele után Bem amnesztiát hirdetett, azonban Kossuth Lajos Csány erdélyi kormánybiztosral rögtönítelő bíróságokat állított fel. 1849. május 11-én – kevesebb mint egy hónappal Bem vészortörvénysekek működését felfüggesztő rendelete előtt – a haditörvényszék „a magyar haza, alkotmánya, polgári szabadsága és független állása” elleni tevékenység vádjával Stephan Ludwig Rothot halálra ítélte, és a fellegvári börtönben kivégeztette. Kossuth Lajos a halálos ítéletet félreértésnek tekintette, Bem pedig azt mondta, hogy ha időben a tudomására jutott volna az ügy, megakadályozta volna a kivégzést.

Ennek tudatában enyhén szólva történelmi ferdítés, hogy S. L. R. a nemzetiségek egyenjogúságának mártírja volt. Persze a kezdeményező szándéka világos, és jól beleillik azoknak a kortárs „tribunusoknak” a retorikájába, akik az 1989 utáni rendszerváltás után a történelmi sérelmeket hozzák fel és döngölik a magyarok orra alá, legyen szó az 1848-as eseményekről, az első vagy a második világháborúban történt atrocitásokról. Tegyük hozzá: mindkét fél részéről voltak ilyenek, és nem lehet csak úgy kiragadni egy adott dolgot a történelmi kontextusból. A történelmi példánál maradván azonban nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a kezdeményezés a náci Németországban elfogadott zsidótörvényekre emlékeztet, amelyek megkülönböztettek, megbélyegeztek (sárga csillaggal), majd kiirtottak hatmillió ártatlan embert. Mert miként különböztetjük meg a románokat a más nemzetiségűektől? Ráköszönünk a melletünk elhaladó emberre, és ha románul válaszol, akkor bölintünk egyet. Erről az erdélyiségben mélyen gyökerező íratlan szabály jut eszembe, amelyet gyerekként nekem is elmondtak: minden embert a saját nyelvén köszönts, mert ez jelenti a kölcsönös tiszteletet. Mondanom sem kell, hogy ez így természetes Erdélyben évszázadok óta. Ember legyen társad, tisztességes, becsületes, és akkor nem számít, hogy milyen náció tagja – szolt a továbbiakban a tanítás. Mert, a történelmi idők viharain túl, itt Erdélyben a kisemberek évszázadokon át egymásra utalva, békésen, a kölcsönös tisztelet jegyében élnek együtt. Hogy egy közeli „történelmi példát” mondjak: 1989 előtt létezett a nyomor szolidaritása, ami abban állt, hogy akinek elfogyott a porcióra kimért vaja vagy a tojása, és kellett a napi ebéd elkészítéséhez, átkopogott a szomszédba, függetlenül attól, hogy az román volt vagy magyar. Kölcsönkért és kapott, és ez fordítva is így volt. Édesanyámnak régóta román a háziorvosa, mert évtizedek óta a tömbházban ugyanazon az emeleten, a szomszédban lakik, és „kéznél” van. Átéltek 1990 márciusát. A háziorvos ugyanaz maradt.

A törvénytervezet kezdeményezőjének azt üzenem innen, Marosvásárhelyről, a márciusi etnikai konfliktus városából: köszönjük szépen, nem kérünk az ilyen jogszabályokból, mert itt megvan a kölcsönös tisztelet. A XXI. század végén nincs szükség ilyen jogszabályokra, mert itt lent, a mélyben jól elvagyunk. És ez legyen a viszonyítási alap, nem a szennyáradat, ami különböző ürügyek kapcsán elárasztja a közteret, és uszítja a különböző nációk fiait egymás ellen. Ne legyünk olcsó játékszerek anyanyelvünk, származásunk, bőrszínünk, elménk, gondolataink miatt a nagyhatalmak játszóterén!

Székelyföld is képviseltette magát

(Folytatás az 1. oldalról)

A Székelyföld standjánál az egyik visszatérő kérdés a medve volt. Volt, aki félelmét fejezte ki, hogy esetlegesen kirándulása során találkozhat-e az állattal, de voltak olyanok is, akik célzottan érdeklődtek a medvevel szembeni tartottak meg egyebek mellett Székely Boglárkától, a Visit Maros Egyesület munkatársától, aki lapunknak azt is elmondta, hogy Maros megye tekintetében a legnagyobb érdeklődés Szóvátát és a kastélyokat övezi. Több látogató meglepődésének adott hangot, hogy megyénkben milyen sok kastély van, és ezek közül mennyi látogatható. A budapesti turisztikai kiállításon Székelyföld standjának egyik érdekessége az volt, hogy a három Visit egyesület készült VR-szemüvegekkel is, amelyek nagy érdeklődésre tartottak számot. A székelyföldi és Maros megyei kirándulások, lehetőségek kapcsán bővíteni kell az emberek látókörét, meg kell velük ismertetni a programokat, lehetőségeket, hangsúlyozta Székely Boglárka, aki rámutatott, hogy egyebek mellett ezért is szerveznek minden évben túrákat, kastélynapokat, ismeretterjesztő eseményeket.

Az ismeretterjesztés érdekében

minden felületet ki kell használni, hogy az emberek megismerjék a régiót, hogy Székelyföld felkeltse az érdeklődésüket, mondta Páll Zsuzsanna, a Visit Hargita Egyesület munkatársa, aki nyomatékosította, hogy a Visit Hargita a közösségi és a hagyományos médiában is jelen van, arra törekszik, hogy hazai és külföldi látogatókat csábítson a térségbe. A külföldi turisták egyre inkább érdeklődnek a buszos és vonatos kirándulások iránt, valamint a repterek és utak állapotáról, jelen állás szerint fele-fele arányban oszlik meg a székelyföldi egyéni és csoportos kirándulások aránya, tudtuk meg a Visit Hargita Egyesület munkatársától.

A Székelyföld standon a Visit Hargita Egyesület nagy hangsúlyt fektetett a megyében elérhető programlehetőségekre, jelen voltak a Legendárium képviselői is, továbbá arra a tényre is felhívták az érdeklődők figyelmét, hogy 2027-ben Hargita megye lesz Európa gasztronómiai régiója. Továbbá Páll Zsuzsanna arról is beszámolt, hogy a résztvevők külön érdeklődtek Hargita megye természeti látványosságai és gyógyfürdői iránt.

A Visit Kovászna Egyesület a budapesti utazási kiállításon négy

kategóriába gyűjtötte össze a megyében található lehetőségeket. Ezek az aktivitás, a fürdők, a család, valamint a kulturális programok voltak. A lakóautó-kiállítás pedig jó hatással volt a turisztikai lehetőségeket, kirándulásokat népszerűsítőkre is, mivel többen a gépjárművek megnézése után megtekintették az egyes országok turisztikai lehetőségeit bemutató standokat, így a Székelyföld standját is, mondta Demeter István, a Visit Kovászna Egyesület munkatársa, aki arra is rávilágított, hogy például Kovászna megyében alig van lakóautók számára kialakított kempingezési lehetőség, olyan hely, ahol a lakóautót rá lehet kötni az áram-, víz- és szennyvízhálózatra. Ugyanakkor Demeter István szerint a koronavírus-járvány idején és azt követően emelkedett Székelyföldön a hazai turisták aránya, viszont külföldről kevesebben jönnek, ami 2020–2021-ben a járványnak, azt követően pedig az orosz–ukrán háborúnak betudható. Sokan érkeznek viszont úgynevezett nosztalgia kirándulásra Magyarországról Székelyföldre, emelte ki többek között Demeter István, aki hozzátette, hogy többen a rokonaikat, barátait jönnek meglátogatni.

Légszennyezés Marosvásárhelyen

A napokban kiadott közleményében a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség elismerte, hogy az idén Marosvásárhelyen, a Maros Vízügyi Hatóság udvarán levő, levő minőségét mérő műszere jelezte, hogy a levegő porrészecske-tartalma meghaladta a megengedett értéket, a köbméterenkénti 50 mikrogramm helyett átlagban 84,18 mikrogrammot mért. Ez volt észlelhető a város más részein felállított műszereknél is.

A jelenségre a The Weather Chanel oldal a közösségi médiában hívta fel a figyelmet, ahol közzétette: Marosvásárhelyen „egészségtelen a levegő, és ez mindenkit nagymértékben érint”. Cristina Pui, az ügynökség kinevezett igazgatója elmondta, az amerikai rendszerben mért értékekhez viszonyítva hívta fel a figyelmet a jelenségre az említett internetes oldal, ami túlzás. Romániában csak évi átlagot határoznak meg, ami évente, átlagban, köbméterenként 20 mikrogramm. Ezt Marosvásárhelyen nem lépjük át.

Érdeklődésünkre Székely Annamária, a Maros Megyei Környezetvédelmi Örség képviselője megjegyezte, ebben az időszakban a levegő minőségi mutatója valóban több alkalommal átlépte a megengedett határértéket. Ennek oka elsősorban a huzamosab, csapadékmentes időjárás. A csapadék ugyanis leköti a levegőben levő port, a szél pedig szétszórja. Mivel szélcsend van, és

nincs csapadék, a részecskék a levegőben maradnak a város fölött. A levegő portartalmát növelik a gázfűtéses kiskazánok is, illetve a tartályok, hiszen ezáltal több káros, az egészségtől származó anyag jut a levegőbe. Végül, de nem utolsósorban a városban a legnagyobb szennyezőforrások a járművek. (Sz. m.: Több korábbi kimutatásból is kiderül, hogy nem a vegyi kombinát, hanem mindenekelőtt a kipufogógáz okozza a légszennyezést Marosvásárhelyen.)

A megoldást illetően, elsősorban kevesebb kiskazánt kellene beszerezni. Tegyük hozzá, a lehetetlen, hiszen a távfűtésrendszer megszűnt Marosvásárhelyen. A tartályok pedig a veres kakas meséje lett, hiszen annak ellenére, hogy tilos a mező és a legelő ily módon történő tisztítása, és ezen a téren megszigorodott a törvény, nem igazán büntetnek a hatóságok, és az emberek sem érik meg a tartály veszélyes voltát és káros hatását a környezetre. És ott van a gordiuszi csomó. A forgalom kitiltása Marosvásárhely központjából, ami kerülőút és megfelelő városi infrastruktúra hiányában továbbra is megoldatlan. Tegyük hozzá, a közszállítás használatának és az alternatív, környezetkímélő közlekedési eszközöknek a népszerűsítése sem a legeredményesebb, így a környezetvédő szemléletváltás is várat magára. (vajda)

Kiadták az építési engedélyt

Megkezdhetik a szívkörház építését

Maros megye egyik jelentős projektjének kivitelezése kapott zöld utat. A Marosvásárhelyi Sürgősségi Szív-, Érendszeri és Transzplantációs Intézet új épületének építése elkezdődhet, mivel megkapták az építkezési engedélyt.

A szívkörház építésében részt vevő szakemberek több hónapos erőfeszítése, valamint a megyei prefektusi intézmény munkamegbeszélései után a szívkörház új épülete megkapta az építési engedélyt. A munkálatok megkezdődhetnek, és ha betartják az országos helyreállítási terv (PNRR) által finanszírozott projekt ütemtervét, a jövő év közepére a szívbetegségek gyógyításával foglalkozó szakemberek új, felszerelt épületben kezdhetik meg a tevékenységet.

Az új szívkörháznak az alagsor és földszint mellett öt emelete lesz, amelyben 85 kórterem, négy műtő, három érgyógyászati (angiográfia) és két elektrofiziológiai vizsgálatokra alkalmas terem is helyet kap.

A szívnek saját kiválósági központja lesz Maros megyében. Az ország minden részéből érkező gyermekek ezreinek életét menthetik meg, ahol a szakemberek által megálmodott projekt életre kel, és lépésről lépésre valósággá válik. A prefektusi intézmény aktívan hozzájárult a területrendezéshez, majd az építési engedélyhez szükséges dokumentáció beszerzéséhez, összekötő kapocsként a projektszempont és az engedélyező intézmények között, elkerülve ezzel a bürokratikus szűk keresztmetszeteket.

A PNRR által finanszírozott beruházások kategóriájában országos szinten első helyre rangsorolt projekt egy tervezési és kivitelezési pályázatot, valamint egy másik pályázatot ír elő a felszerelésre, berendezésre és digitalizálásra. A munkálatok befejezésének határideje 2026 tavasza.

A Marosvásárhelyi Sürgősségi Szív-, Érendszeri és Transzplantációs Intézet csapata évente 1000 szív- és érrendszeri műtétet végez, ebből több mint 250-et gyermekeken – közölte dr. Ovidiu Butuc, Maros megye prefektusa. (pálosy)

A szívkörház látványterve

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Valószínűsíthető a tavasz megérkezése. Így február derekán végén ez már nagyon is kézzelfogható. Hogy mást ne mondjak, hosszabbodnak a napok, és reggelente, amikor megszólal az ébresztő háromnegyed hétkor, már erősen oszlani kezd az éj sötéteje, bár még az utcai lámpákat nem oltják el. Természetesen a valóság megköveteli, hogy ne lássunk ilyen pozitívan, a sötétség nem mindennütt oszlik el a hajnal jövetelével. A fejekben honoló sötétség olykor nappalonta sűrűsödik, attól függően, hogy mely kedélygöv alatt kel fel a sötétség birtokosa.

Itt van például az a harcos, aki egyszerű illegális/törvényes bevándorlóként kezdte meg európai életét, járt iskolába, sokkal jobba, mint amit odahaza kaphatott volna, hiszen ott nincs is igazi iskola, csak életre nevelés és erőszakos élelemszerzési technikák, amelyeket a családi modell és a

nyomor szabályoz. Szóval kikerül az iskolából, és egy kis szerencsével valamelyik egyetem, nem a legjobb, de mindenképpen érvényes diplomát osztó főiskola fogadja be. Jóságos professzoroktól sajátítja el a tudomány alapjait, orvos lesz, mondjuk, a jóságosok szigorúan, de emberségesen segítik integrálódását, mindenféle módon kivételeznek vele. Kedveznek neki, támogatják, előmenetelét segítik, maguk mellé fogadják segédként. Nyelveket tanul, etikettet, etikát, kutatási technikákat sajátít el, kisebb dolgozatait harmadik szerzőként (de tulajdonképpen az egyedül megírtat) közlik egy tudományosabb folyóiratban. Már-már a boldogságszérum önti el sejt- és testnyílásait. Társai, akikkel még együtt lakik valamelyik sötétebb városnegyedben, ahová másoknak nem tanácsos alkonny követően betoppanni, szóval az olyan negyede lakói elkezdnek fölnezní rá. Más emigráns anyák példaként ál-

lítják már itt született, de még mindig az idegenség bélyegét viselő gyermekeik elé. Elhívják, beszélgetnek vele. Legényünk szégyelli is, de ugyanakkor hízeleg neki a megszerzett tekintély vagy lokális hírnév.

Végül elengedik a kezét, maga keres állást. Több helyre is beadja jelentkezését, de sorra-rendre külföldi üdügyekkel vagy valóságos indokkal – ki tudja – elutasítják, köszönik szépen, majd hívni fogják sohanapján. Ott áll, doktori diplomájával az aktatáskájában, van neki öltönye, nyakkendője, tud egy halom dolgot, gyógyítana, kutatna, ösztöndíjakért folyamodna, de hiába. Kudarcnak érzi az egész életét. Az utcákat rója. Vagy iszik. Van egy díler ismerőse, ahhoz gyakrabban betér. Fogy a pénze.

A meccsetben már hallott róla. Kétségbeesetten keresgél hát a laptopján, és rábukkan az egyik tanműhely közleményére. Nagyon is testreszabott. Olvasgatja. Sértett

egóját balzsammal kenetik. Bátorítják, emlékeztetik eredetire, hitének gyökereire. Hová is tartozik tulajdonképpen, és mivel tartozik annak az országnak, ahol őt végül a kudarcok a kétségbeesésbe taszítják. Cselekvésre biztatják. Valami nagy tette, amit az ő hatalmas istene megjutalmaz, akitől csak a nagy tettek által nyerhetik el kegyelmét, és nyitja meg előttük mennyországát. Ne féljen az önféltőzástól.

Ekkor doktor Ali Bumbáko kimegy a kis hideg, koszos konyhájába, ahol kazlakban áll a mosatlan, a kifizetetlen számlák miatt a háziúr naponta nyagatja, előkeresi a fiókból a leghosszabb kést, de nincs ott, az is a mosogatóban hever, letörli, magához veszi, és kilép az utcára. Tömeget keres, amelyben elkeveredhet, és aztán...

Vagy kabátja zsebében megtalálja a kocsikulcsot, elindul üzemanyagot vételezni. Utolsó pénzével

fizet, és vaktában furikázik. Nincs úti célja, csak a tömeget keresi. A gyalogosokat. Azért is behajt a sértálóutcába, és rátapos a gázpedálra. Tövig nyomja...

Vagy laptopján a kisvegysz műsorából megtanulja a bombakészítést, valamint azt is egy másik műsorból, városismertetőből, hogy hol vannak a zsinagógák, katolikus templomok. A meccsetek magától is megtalálná, de most ezeket a művészettörténetileg értékes épületeket keresi fel, és a robbanó szerkezettel felszerelve elindul megkeresni a máshitűek imahelyeit. Egyik előtt megáll, és kibiztosítja a magára szerelt pokolgépet...

Két dolog valószínűsíthető: végül is elköveti valamelyikét a cselekményeknek, és ebből következően már délelőtt szerepel a rendkívüli hírekben, ismerősei megdöbbennek vagy örvendeznek.

Ami nem valószínű, hogy még aznap 777 hurri várja a mennyek országában, és a próféta a kebelére öleli. Ugyanis a próféta előtt hosszú-hosszú sor vár a kebelre ölelésre.

Harmónia

A NÉPÚJSÁG HETI
EGÉSZSÉG-ÉLETMÓD MELLÉKLETE

SZERKESZTETTE: MENYHÁRT BORBÁLA

A boldogtalanságunk egyik forrása, hogy sosem a mában élünk

Ne sírjuk vissza a múltat és ne rettegjünk a jövőtől!

Éljünk a jelenben, ahelyett hogy a múlton rágódnánk, és vissza-sírnánk azt, vagy éppen rémképeket vetítenénk elő a jövővel kapcsolatban – tanácsolták a közönségüknek az *Ahogy szeretnéd, hogy szeressenek* című marosvásárhelyi előadásukon Dobó Kata, a népszerű magyarországi színésznő és dr. Hevesi Krisztina, az anyaország legismertebb szexuálpszichológusa, aki sportpszichológus és egyetemi tanár is. A két közismert előadó a Defender Star Management meghívására érkezett Marosvásárhelyre, egy többállomásos erdélyi turné keretében.

Menyhárt Borbála

A közvetlen és igen jó hangulatúra sikeredett beszélgetés elején Dobó Kata saját életéről, szakmai pályafutásáról is mesélt, többek között arról is, hogyan élte meg az időszakot, amikor huszonévesen hirtelen „becsöppent az ismertségbe” A miniszter félrelép című filmbéli szerepe által. Persze, akkor, 23 évesen nem volt ahonnan tudja, mire vállalkozik, és hogy egy egész ország, több millió ember fogja kéretlenül megítélni. Általában az emberek, akik rosszzindulattal ítélkeznek, úgy, hogy nem ismerik az illető történetét, azt, hogy honnan jött, valószínűleg a saját kis nyomorult valójukból reagálnak, amiben éppen akkor vannak. – Ha valakit bántani akarsz, akkor te nem vagy jól – adott hangot véleményének Dobó Kata. Elismerte, sokáig úgy élte az életét, hogy a „külső inputokra” reagált, a kívülről érkező negatívumokat, kritikákat hajlamos volt felnagyítani, és szenvedett miattuk. Sokáig élt úgy, hogy a kérdésekre olyan válaszokat adott, amelyeket elvártak tőle, de ugyanakkor sokszor volt elég bátor is ahhoz, hogy önmagát válassa. Sok idő telt el, amíg megértette, hogy el kell kezdenie felépíteni az új Katát, aki szereti önmagát, hiszen enélkül semmi nem működik, legalábbis nem úgy, ahogy mi szeretnénk. Amíg magunknak nem adjuk meg azt a tiszteletet, szeretetet, amit másnak igen, addig ugyanazokat a köröket fogjuk futni – állítja Dobó Kata, aki mára már megtanulta, hogy vannak eszközei arra, hogyan tudjon jól lenni, sok mindent megbocsátott magának, és ma már csomó mindent meg is enged magának, amiket sokáig nem, például azt, hogy néha lusta legyen, és egyáltalán nem érdekli, hogy ki mit gondol róla. Ezáltal pedig óriási teher esett le róla, miután évekig úgy élt, hogy mindig mérlegelt, ha tesz valamit, mit fognak gondolni arról mások. – Ezzel csak megnyomorítjuk a saját életünket – hangsúlyozta a színésznő.

Visszasírjuk a múltat, és rettegünk, hogy „mi lesz, ha”

– Ha magunkat nem szeretjük, bármilyen teljesítményt elévünk, bármilyen kapcsolatban vagyunk, azt nem tudjuk értékelni – mutatott rá dr. Hevesi Krisztina pszichológus, aki többek között az evészavarokat hozta fel példaként. Amikor valaki anorexiás, és borzalmasan vékony, ő akkor is úgy érzi, hogy hatalmas combjai vannak. Hiába mondja a környezete az ellenkezőjét, képtelen azt elfogadni. Egy párkapcsolatban ugyanolyan fontos, hogy önmagunkat is szeressük és értékeljük, hiszen hiába szeretjük a másikat, ha ön-

magunkat nem, mert így nem hiszszük el a másoknak, bármi pozitívát is mond velünk kapcsolatban. – Jellemző, hogy soha nem tesszünk magunknak, de ha megnézzük egy tíz évvel ezelőtti fotót, elámulunk, hogy Úristen, de jól néztünk ki! Becsüljük hát meg azt, ahogyan most kinézünk, mert de szeretnénk majd tíz év múlva is így kinézni! – tanácsolta mosolyogva a nézőtérrel ülőknek a pszichológus.

Dobó Kata hozzátette, fontos, hogy elfogadjuk, hogy igen, múlik az idő, de minden időszaknak megvan a maga szépsége. Nem tölthetjük el azzal az életünkkel, hogy folyton hangoztatjuk: bezzeg, amikor húszévesek vagy harmincévesek voltunk!

– A boldogtalanságunk egyik forrása, hogy sosem vagyunk a mában, mindig búslakodunk, vagy a múlt miatt, hogy miként rontottunk el dolgokat, vagy visszasírjuk a múltbeli dolgokat. Ha vissza kell menni a múltba, csak azért menjünk vissza, hogy olyan emlékeket idézzünk fel, amelyek pozitív érzé-

sekkel töltenek el, nem pedig olyanokat, amelyek lehúznak. A másik pedig, hogy folyton azon rágódnunk, mi lesz akkor, ha... kirúgnak, ha megbetegszem. De ha visszagondolunk például az elmúlt öt évre, ezekből a „mi lesz, ha” dolgokból szinte semmi nem következett be. Ennek ellenére állandóan rettegünk a jövőtől – világított rá Dobó Kata, aki szerint ezért fontos, hogy a jelenben éljünk, és tegyünk olyan dolgokat, amelyek örömet okoznak.

Mindig van amiért hálás lenni, ha nem másért, azért, hogy reggel felkeltünk, egészségesen

A közismert színésznő megjegyezte, ahogy a gyerekeinket egyszerűen csak azért szeretjük, mert vannak, nem mert elolvassuk számos könyvet, vagy okosak, vagy bizonyos teljesítményeket értek, ugyanúgy önmagunkat is azért kell szeretnünk, mert vagyunk, nem azért, mert ilyen-olyan érdemeink vannak. Amíg nem vagyunk rendben önmagunkkal, addig nem tudunk igazán szeretni sem.

Mint mondta, a nyugati civilizációban élő emberekre jellemző, hogy a hiányra összpontosítunk, irigylünk másokat, azt, ami nekik megvan, úgy, hogy közben fogalmunk nincs, hogy milyen áron szerezte meg valaki azt, amit irigylünk tőle, meg akar-e valakinek folyamatosan felelni, vagy esetleg miért kompenzál. Dobó Kata úgy véli, romboló dolog az összehasonlítás és az irigykedés, hiszen ettől még sosem lett jobb senkinek az élete, és annak sem lett rosszabb, akit irigylünk. Ilyenkor valójában egyetlen kis szegmensét látjuk az irigyelt ember életének, de ha azt mondanák, ott a teljes csomag, látnánk a sok negatív dolgot is, ami van benne, hiszen nincs emberi sors, élet, ami tökéletes lenne – mutatott rá a színésznő, aki Bali szigetét hozta fel pozitív példának, ahol az ott élők arra koncentrálnak, amijük van, és azért adnak hálát naponta többször

is. Ezzel szemben nekünk csak akkor jut eszünkbe értékelni és hálát adni azért, amink van, amikor elveszítünk valamit, vagy esetleg megbetegszünk. – Mindenkinek van csomó dolog az életében, amiért hálás lehet, ha nem más, az, hogy reggel felkeltünk, egészségesen – hangsúlyozta Dobó Kata.

Beszélgetőtársához csatlakozva, dr. Hevesi Krisztina megjegyezte: általában, amikor megkapunk egy állást, amire vágyunk, vagy belekerülünk egy kapcsolatba, kezdetben szárnyalunk, boldogok vagyunk, aztán megszokjuk, észrevesszük a hibáit, elkezdjük kritizálni, aztán eljutunk odáig, hogy már csak a hibáit látjuk. A pszichológus egy házaspár példájával szemléltette a helyzetet, amelyben bizonyára a teremben ülők közül is sokan magukra ismertek. A nő délutánként már előre bosszankodik magában, hogy ha hazajön a férje, biztos újra szanaszét fogja hagyni a cipőit. Egyre jobban pörög ezen, felnagyítja a dolgokat, és persze hogy az történik, amire számít, hiszen 25 éve ilyen rendetlen a férje. – Azt szoktam ajánlani, hogy tudjuk megbecsülni a másikat akkor, amikor a miénk. Gondoljunk csak bele, ha egy nap úgy jönne haza, hogy vége, mert beleszeretett valaki másba. Már nem érdekelnének a szanaszét hagyott cipők, visszasírunk mindent. Tehát becsüljük meg a jelent, benne a társunkat és az olyan apró dolgokat is, hogy közeleg a tavasz, vagy ha látunk egy jó előadást; a családtagjainkat, még akkor is, ha néha idegesítőek, mert esetleg gyakran hívnak. De milyen jó, hogy hívnak! – hangzott a jó tanács.

A közismert magyarországi pszichológus a célok jelentőségéről is szólt. Hangsúlyozta, a célok nagyon fontosak, azok visznek előre. Amikor életünk olyan szakaszába érünk, amikor hirtelen elfogy a célok, megijedünk, ezt hívják kapuzási pániknak. Dr. Hevesi Krisztina megjegyezte, nemrég pszichológusi minőségében arról kérdezte a magyarországi média, hogy miért ennyire boldogtalanok a hirtelen meggazdagodott lottómiliárdosok. A szakember úgy véli, az ok abban keresendő, hogy hirtelen elvesztik a céljaikat, nincsen amiért dolgozzanak. Ha el is határozzák, hogy továbbra is bejárnak dolgozni, nem tudják úgy végezni a munkájukat, ahogy addig, mert nincs rá szükségük, hiányzik a motiváció.

Mint mondta, fontos, hogy a párkapcsolatban is ne csak a közös, hanem az egyéni célokat is szem előtt tartjuk, és néha megkérdőzzük a másiktól, ott tart-e, ahol tíz évvel ezelőtt eltervezte, és ha nem, mit tehetünk azért, hogy az ő álmait is próbáljuk megvalósítani. Egy boldog párkapcsolathoz ugyanis két boldog ember kell. Ha az egyik fél például a munkájában nem boldog, a kapcsolatban sem tud öneledt lenni, vagy állandóan nyavalyog, vagy akár elkezd irigykedni a társára, hogy annak milyen jól megy.

Ugyanakkor a párkapcsolat sikere azon is múlik, hogy pont azokban a dolgokban vagyunk hasonlóak a másik féllel, amik nekünk fontosak, így jó közös programjaink lehetnek, ami szükséges ahhoz, hogy emeljük egymás önértékelését. Nagyon fontos a szeretet és a tisztelet, hogy tiszteljük azt, amit a másik csinál, azt, amiben esetleg ő jobb – fejtette ki véleményét dr. Hevesi Krisztina.

Ami elől nem lehet hazamenekülni

Aggasztóan nő az online zaklatásban érintett gyerekek száma

A kiskorúak közel 50 százaléka már szenvedett el sértegetéseket az online térben, derül ki a Mentsük Meg a Gyerekeket romániai szervezetének nemrég közzétett felméréséből. A szakemberek szerint a sokat emlegetett cyberbullying, azaz online zaklatás sok esetben súlyosabb, mint az iskolában történő bántalmazás, ugyanis ez elől nem lehet hazamenekülni, és a nap 24 órájában ki van téve ennek az áldozat.

Menyhárt Borbála

Gabriela Alexandrescu, a Mentsük Meg a Gyerekeket szervezet ügyvezető elnöke rámutatott, hogy az utóbbi két év alatt jelentősen, 10 százalékkal nőtt az internetes zaklatás (cyberbullying) áldozatainak száma a gyerekek körében.

Ciprian Grădinaru szociológus szerint a kiskorúak közel fele számolt be arról, hogy az iskolai közösségben, baráti vagy ismeretségi körében verbális zaklatást szenvedett el, 33 százalékuk pedig ismétlődő fizikai bántalmazásról (elgáncsolásról, ütésről, hajhúzásról stb.) számolt be. Az internetes zaklatás leggyakoribb formája a kirekesztés, rosszindulatú pletykák folyamatos terjesztése, amit a különböző csoportokból való kizárás vagy fenyegető üzenetek követnek. Ennél sokkal durvább, amikor intim fotókat osztanak meg és terjesztenek a közösségi oldalakon a zaklatás célpontjáról, vagy ellopják az online adatait és kicsúfolják – figyelmeztetett a szociológus. Ciprian Grădinaru közlése szerint a szervezet online felmérése a múlt év végén készült a 7 és 17 év közötti kiskorúak körében, a gyerekek névtelenül válaszoltak a kérdésekre, és összesen 6311 kérdőívet dolgoztak fel.

A Mentsük Meg a Gyerekeket szervezet közleménye szerint a gyerekek közel 10 százaléka már előfordult, hogy társaik intim fotókat osztottak meg róluk, vagy közzétették bizalmas üzeneteiket a közösségi médiában, ennek pedig „pusztító következményei” lehetnek a lelkiállapotukra. Az internetes zaklatás áldozatainak közel fele számítja arra, hogy a bántalmazása meg fog ismétlődni. Ugyanakkor tízből hat gyerek vallotta azt, hogy kihat rájuk a negatív online élmények, 26 százalékuk pedig alvási zavarokról számolt be az incidenseket követően. Azoknak a gyermekeknek, akik már célpontjai voltak online zaklatásnak, jelentősen csökkent a koncentrációs képességük, félnek iskolába menni, reménytelennek érzik a helyzetüket vagy rémálmaik vannak – derül ki a felmérésből. Tízből nyolc gyerek legalább egyszer úgy érezte, hogy csak az idejét vesztegeti az internet böngészésével ahelyett, hogy más, értelmesebb tevékenységet folytatna, és tízből hárman vallották azt, hogy ez nagyon gyakran megtörténik.

A szakemberek gyakran hangsúlyozzák, hogy az online zaklatás úgy mond határterületnek számít, azaz, ha például egy osztályban működik egy közösségi csoport, abból valakit kirekesztenek, és ott kibeszélik, vagy

létrehoznak egy olyan oldalt, ahol egy adott tanulót megszégyenítenek, képeket küldözgetnek egymásnak róla, ilyenkor gyakran a pedagógusok hárítanak, hogy ez nem az ő felelősségük, mert otthon történik. Sok esetben azonban a szülő sem tud róla. Az online bántalmazással azonban fontos foglalkozni, ugyanis még komolyabb hatásai lehetnek, mint az iskolai zaklatásnak. Egyrészt azért,

mert ennek a nap 24 órájában ki van téve az áldozat, miközben az iskolai bántalmazás legalább délután, amikor a gyerek hazamegy, megszűnik. Ugyanakkor a bántalmazó itt sokszor olyan határokon is túllép, amit offline térben nem tenne meg, mert itt nincs kontroll, nem látja, hogy a másik összeomlik, hogy sírva fakad, ráadásul egy nagyobb közönség előtt történik a megalázás.

Illusztráció

„High or Alive” drogprevenációs kampány

Ijesztően terjed a hálózat

2021-ben kapcsolódott be a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal a „High or Alive” (Belőve vagy élve) drogprevenációs kampányba, amely nem merül ki abban, hogy szórólapokat osztogatnak az iskolákban, és személytelenül próbálják felhívni a fiatalok figyelmét a drogfogyasztás veszélyeire, hanem volt üzletelőket, díleket, fogyasztókat hívnak meg, akik már „tiszták”, és felkérésre megosztják élményeiket az érdeklődőkkel, hogy abból tanulva mások ne kerüljenek hasonló helyzetbe.

Vajda György

A kampányt a város részéről Gráma Imola, a polgármesteri hivatal kommunikációs osztályának munkatársa szervezi a Maros Megyei Tanfelügyelőség, a Megyei Rendőr-felügyelőség és a Drogellenes Országos Ügynökség munkatársaival. A főszervező lapunknak elmondta, a rendezvényt az Eugen Nicoară Művelődési Házban tartják, és mindenki számára nyitott, de elsősorban a tanárok, a diákok és szüleik részvételére számítanak. Tavaly az egyik meghívott egy zilahai fogyasztó, Sergiu Ilieş (fotó, középen) volt, aki kilenc éve „tiszt”. Korábban nagyon mélyre csúszott, fogyasztóból elosztó lett, egy hajszál választotta el a haláltól, ugyanis egy nagy adag szertől kómába esett. Annyira károsult az agysejtjei, hogy a mai napig sem tudja megfelelően használni a felső végtagjait. Rajta kívül olyanok is mesélnek, akik forgalmazóként börtönbüntetésüket töltik, ugyanakkor a meghívottak között vannak pszichológusok, a rendőrség és az említett ügynökség munkatársai, mindazok, akik ismerik ezt a társadalmi jelenséget, és megpróbálnak valamit tenni ellene.

Gráma Imola elmondta, két

évvel ezelőtt a szászrégeni fiatalok, diákok körében készítették egy névtelen közvélemény-kutatást, amiből kiderült, hogy a megkérdezettek 65%-a soha nem beszélt a szüleivel erről a témáról,

az esetek 60%-ában a szülők nem is vennék észre, ha gyerekeik fogyasztanak, netán a tudatmódosító szerek rabjává válnának, esetleg üzletelnének velük. Ebből a felmérésből kiindulva döntöttek úgy, hogy a szülők felé is nyitnak, így már a tavaly is meghívták a felhívottakat (szülőket) a beszélgetésre.

– Az a tapasztalat, hogy a szülők nem elég nyitottak erre, hiszen el sem tudják képzelni, hogy gyerekekkel ilyesmi előfordulhat, holott sokkal nagyobb a veszély, mint

gondolnák. Ezért fontos, hogy már az első jelekre odafigyeljenek, szakértők segítségét kérik, előzzék meg azt, hogy a fiatalok belekerüljenek egy olyan útvesztőbe, ahonnan nehéz kimenekülni. Erről mesélnek azok, akik már átmentek a kálvárián. A hivatalos statisztikákból nem derül ki a probléma mérete, hiszen csak azokat az eseteket jegyzik fel, amelyek már klinikai kezelésre szorulnak, illetve a rendőrségre kerülnek, de ez csak a jéghegy csúcsa. Amióta elkezdtek a kampányt, elképesztő esetekkel

találkoztunk. Információink szerint rohamosan nő a fogyasztók, a dílekek száma, és csökken az életkor. Kilenc-, tízéves gyerekek is megkóstolták már a tudatmódosító szereket, a terjesztőknek pedig egyre kifinomultabb eszközeik vannak, hogy meggyőzzék a fiatalokat, hogy fogyasszanak, hiszen „a drog felszabadít”, ugyanakkor jó üzlet is, hiszen ha terjesztők lesznek, némi „zsebpénzhez” juthatnak. A mai gazdasági-társadalmi helyzetben sajnos egyre többen kerülnek ilyen helyzetbe. Hozzám is egyre több szülő fordult az utóbbi időben. Volt olyan eset, hogy a gyerek eladta a lábáról lehúzott tornacipőt, hogy meg tudja venni az adagot, és arról is tudok, hogy függő gyereket feladta a rendőrségen az édesanyja, csak hogy véget vessen a helyzetnek, és valahogy kiragadjon ebből a körből. Szászrégenben sajnos növekvőben van a jelenség... – osztotta meg tapasztalatait Gráma Imola, aki elmondta, az idei rendezvényt áprilisban tartják, amelyen lesz két meglepetésvendég is, akik ismert személyiségekként, civil szervezetek képviselőiként oroszlánrészt vállalnak a drogellenes kampányban. Azt is hozzátette, hogy már most megkezdtek az előkészületeket, arra számítva, hogy minél több iskola csatlakozik a kezdeményezéshez. Meghívásra más helységekre is elmennek, korábban jártak Temesváron, Brassóban, megyénkben pedig Nyárádszeredében is, de amennyiben igény van rá, bárhol szívesen megszervezik a személyes találkozót.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

CSUPA CSOKI TORTA

Nyolc tojásból hagyományos piskótát sütöttem. Most két részre vágtam, azaz csak két lapot szerettem volna, hiszen a csokikrém annyira tömény (testes), hogy egy szelet kielégíti a csokitortát imádók vágyát.

Krém: 200 g 70%-os étcsokit gőz fölött felolvasztottam, hozzáadtam 5 dkg vaját, selymesre kevertem. Kb. 15 perc alatt 2 dl habtejszint felvertem egy evőkanál porcukorral. A langyos csokihoz hozzákevertem 3 tojássárgát, majd legvégül 3 tojásfehérjét, amit egy evőkanál cukorral kemény habbá vertem. Először a tojásfehérje kerül az alig langyos csokihoz, majd a tejszín. Hűtőbe tettem. 25 dkg vaját 3 evőkanál holland kakaóval, 18 dkg porcukorral kihabosítottam. 35 dkg mascaronét 18 dkg porcukorral, 3 evőkanál holland kakaóval, 3 tasak vaníliával jól kikevertem. Egy tábla felolvasztott tejszokoládét is adtam hozzá. A három

krémet egyesítettem, együtt jól kidolgoztam. A piskótalapokat kompótléval locsoltam meg. Jó vastagon megtöltöttem, kívül is ezzel vontam be. Aki úgy gondolja, vágja három lapra a piskótát. Tetszés szerint díszítjük. Nálam a csoki több változata a főszereplő.

PÁROLT CSIRKECOMB

Nyolc darab csirkecombot sózok, borsozok. Kevés mustárral vékonyan bekenetem. Kb. 1 dl olajba helyezem őket. Egy nagy fej sárga hagymát kettőbe vágva, 8-10 gerezd fokhagymát, 1 kisebb piros kápiapaprikát kockára vágva, 1 szál rozmarinot, pár szem borsot, 1 dl száraz fehérbort, kevés chilit, egy mokkáskanál mézet, 1 mentalevet, 1 babérlevelet teszek a hússokra, melléjük. Darált piros paprikával fűszerezem. Feltöltöm annyi vízzel, hogy épp

ellepje. Ha van alaplevünk, készítsük azzal. Lassú tűzön puhára párolom a húst, majd a saftból kiemelem. A szaftos lét botmixerrel krémesítem. Ilyenkor még lehet fűszerezni. Puliszkával a legfinomabb!

ZÖLDSÉGFASÍRT

A húsvészből leszűrt zöldséget – murek, zeller, petrezselyemgyökér, karalábé – lereszelem. Hozzáadtam 4 tojást, 4 evőkanál zabpelyhet, 3 evőkanál prézlit, 2 evőkanál darált mandulát, 1 kávéskanál szezámmagot, kevés sütőtökmagot. Sóztam, borsoztam, kevés fokhagymaport adtam hozzá. Jól összedolgoztam. Állni hagyom kb. fél órát. Fasírtokat formáztam belőle, és kevés olajban mindkét oldalán ropogósra sütöttem. A zöldségek aránya: 6 nagy murek, egy közepes zellergumó, egy karalábé, két petrezselyemgyökér.

TÁRKONYOS HÚSGOMBÓCLEVES

Két evőkanál kacsaszírt felolvasztok. Két nagyobb murkot nagyon apróra vágdalok, megdinszelem a zsírban. Fél zellergumót kockára vágok, hozzáadok 1 fej hagymát egészben, 2 gerezd fokhagymát, 1 szelet friss zöld paprikát. Feltöltöm kb. 3 liter vízzel, pár szem borsot, 4 darab Maggi tyúkhúsleveskockát, kevés sót, csipetnyi cukrot adok hozzá. Kb. 15 perc után 2 nagyobb krumplit felkockázva, 3 evőkanál rizst és a húsgolyókat adom hozzá.

Húsgolyó: 50 dkg darált csirkecomb vagy mell, 2 tojás, só, bors, kevés fokhagymapor. Sokáig dolgozom össze, míg nem tapad. Forró vízbe mártom a kezemet, úgy formázom ki, vagy akár kanál segítségével. A levesbe tesszük, és mindent puhára főzünk. Az ecetes tárkonyt nem sajnálom el tőle (picit apróbbra vágdalom a tárkonyt). Két dl szobahőmérsékletű tejszint hőkiegyenlítővel a leveshez adok. Tárkony levéllel vagy citromlével savanyítom. Tányérba kitöltve citromkarikával tálalom. Nagyon szeretem friss csípős paprikával.

Az önállósodás érzékeny támogatása

A Gyulafehérvári Caritas Cseperedő programjának munkatársai időről időre tematikus összejöveteleket szerveznek a foglalkozásaikat látogató szülők számára. Szakembereink folyamatosan tapasztalják a fiatal párok közösségi programok és ismeretterjesztő alkalmak iránti igényét, amelyek a kapcsolatteremtést és a gyereknevelési kérdések mentén történő tanulást egy időben teszik lehetővé. E hangtalan kívánságokra válaszolt mozgásos formában Nagy Annamária kineztetikatréner, mozgásfejlesztésben jártas szakember egy műhelyfoglalkozáson, amelyre a marosvásárhelyi Caritas Házban került sor.

Orbán Júlia

A találkozón a résztvevők önnön mozdulataik révén tapasztalhatták meg kisbabáik mozgásfejlődésének szakaszait, az egyes átmenetek közötti lehetséges elakadásokat és áthidaló megoldásokat.

Mivel a kineztetika jól csengő fogalma és jelentéstartalma hazánkban még sokak számára ismeretlen, Nagy Annamária tömören összefoglalta e mozgásos önismereti forma lényegét. Eszerint a kineztetika önnön mozgásunk belső perspektívából történő megfigyelését, megtapasztalását jelenti. Emellett feltérképezhetjük berögzült mozgásmintáinkat, és új mozgás-

sémákat alakíthatunk ki egyedi lehetőségeink és korlátaink figyelembevételével. A szakember kiemelte a műhelymunka vezető szempontját, a funkcionális anatómiát, amely szerint a csontoknak a stabilitás megszervezésében van szerepük, míg az izmos szerkezetek révén a mobilizációt végezzük. Hétköznapi szóhasználatlál élve: testünkben a csontos szerkezetekre hárul a tartás, terhelés, súlylevezetés, míg izmaink az elmozdulást segítik elő. Az egészséges fejlődéshez és egészségünk megőrzéséhez kortól függetlenül elengedhetetlen, hogy csontjainkat és izmainkat funkciójuknak megfelelően használjuk.

Nagy Annamária ezen szemlélet mentén ismertette a gyerekek mozgásfejlődésének legfontosabb mérföldköveit: a hasról hátra fordulást, a kúszás-mászást, négykézláb állást, ülést, felállást, lépegetést kapaszkodva, majd az önálló járást. Mindezt a gyakorlatban is bemutatta, és lehetővé tette, hogy a jelen lévő édesanyák saját mozgásuk közben tapasztalhassák meg gyermekük mozgásfejlődésének folyamatát annak fő állomásaival együtt. Ezt követően a résztvevők kipróbálhatták ugyanazon mozdulatokat más-más formában is. Így észlelheték a különbséget például aközött, hogy milyen testi érzetet kelt, ha felállás közben testük lefutási súlyát a csontjaik mentén terhelik le, vagy ha az izmos szerkezetek révén teszik ugyanezt.

Megtapasztalhatták: milyen hason fekve a könyök csontjain támaszkodni, és mit jelent ugyanabban a pozícióban izomból tartani magukat. Megismerték több olyan lehetőséget, amelyek a hason fekvő testhelyzetből az oldalra fordulást segítették elő. Megértették: gyer-

meik elsősorban abból tanulnak, amit ők maguk megtapasztalnak, illetve abból, ahogyan ők szülőként viszonyulnak hozzájuk a mozgást illetően.

A műhelymunka során a szülőknél számtalan kérdés fölmerült, mint például az, hogy szabad-e ültetni a babákat. Voltak, akik a foglalkozás végén személyes

találkozásra kértek időpontot a szakembertől, mert mélyrehatóan érdeklődtek bizonyos mozgásos témák iránt. De a legfontosabb tanulság, amit mindannyian megfogalmaztak önmaguk számára, az volt, hogy ne végezzék el a mozgást kisgyermekük helyett, hanem érzékenyen támogassák őt saját önállósodási folyamatában.

Az augsburgi önműködő zenegép orgonistája

Szilágyi Mihály

Ellentmondásos ez a cím első nekifutásra. Viszont hozzá kell tennünk, hogy minden automata szerkezetnek van alkotója, aki a tudását tárgyakban rögzítve kápráztatja el a csodákra fogékony embereket. Az önműködő – automata – szerkezetek története visszanyúlik az ókorba. Ez az évezredek átölelő története az 1100-as években, az iszlám fénykorában már megmutatkozott zenélő önműködő szerkezetek formájában, majd rövidebb fáziskéséssel a középkori keresztény világban is megjelent.

Érdekes módon a keresztény világ ezekben a szerkezetekben az idő múlásának változását követte nyomon, de csak később fedezte fel a nagy lehetőségeket, melyek ezekben a mechanizmusokban rejtőztek. Ismail Al-Jazari már az 1100-as években rendkívülinek számító önműködő szerkezettel ajándékozta meg urát. Ez a mechanikus szerkezet és az Európába szép csendesesen beszállingó (addig eretnekként tiltott) orgona találkozására újabb kreatív alkotói megnyilvánulásokkal gazdagodott. Sokan feltették maguknak a kérdést, hogy mi lenne, ha az óraszerkezetet hangszerrel kombinálnák.

Az óraszerkezetek is ebben az időszakban kezdtek el rohamosan fejlődni. Az időmérés egyre fontosabb tényezővé kezdett válni a hajózás és a csillagászat kötelékében. Valószínűleg arab hatásra a középkori keresztény világ is ráeszmélt a mechanikus szerkezetek fontosságára. Előbb az időmérés gépezetei kezdtek el terjedni, majd egyre több, ezekkel szoros kapcsolatban álló érdekes műszer látott napvilágot.

A XVI. században már Európában is fellángolt a mechanikus szerkezetek iránti rajongás. Többek között Augsburg volt az egyik olyan központ, ahol már nemcsak időmérő szerkezetekben gondolkodtak, hanem mindenféle, fogaskerekek és rugók által működtetett gépezetekben. A mechanikus órák ekkor már figyelemre méltó fejlődésnek indultak, a templomtornyokból leszállva beköltöztek az emberek zsebébe, lakásába, sőt mi több, pecsétgyűrűjébe. 1500 körül különös tyúk tojta az úgynevezett „nürnbergi tojásokat”: a zseborák őseinek számító mechanikus szerkezetek már az úgynevezett „kanálbillgő” stabilizátort használták a pontosabb működés érdekében. Mivel a régi órák gyakran mutató nélkül, harangkondítással jelezték a idő múlását, néhány leleményes műszerész rájött, hogy ugyanez a szerkezet kisebb átalakításokkal nem csak egyetlen hangot képes megszólaltatni, hanem akár egy zeneművet is. Így az órákészítő mesterek egyúttal – főleg, ha volt rá érdeklődés – zenélő automata szerkezetekkel is foglalkoztak. Külön érdekesség, hogy 1764-ben már olyan csúcsmínőségű műtyűgépezet jelent meg, melyet VIII. György angol király viselt pecsétgyűrűjében, és a lenyűgöző szerkezet képes volt hangjelzéssel (negyedütős szerkezetel) jelezni az időt.

Visszatérve Augsburgba, 1600 körül érdekes események zajlottak. A város messze földön híres volt óraművészeiről. A szabad birodalmi város ismert volt zenészeiről, arany- és ezüstöntő művészeiről, orgonás és más hangszergyártóiról. Nem csoda ez a hírnév, mert a híres Jakob Fugger, „a gazdag”, az 1500-as évek első felében megvásárolta a város

egy részét (!), és kereskedelmi központtá tette. Ugyanakkor művészetpártoló is volt, és maga köré gyűjtött minden tudóst és művészt. Így történt, hogy 1585-ben Hans Leo Hassler is megjelent a városban.

Hans Leo Hasslerrel érdekes módon csak azt jegyezték fel, hogy 1564. október 26-án keresztelték meg. Hassler zeneszerzőként és orgonistaként került be a zenetörténetbe, viszont nem elhanyagolható mechanikai tudása sem, melyet az óraszerkezetek és az orgonaépítés területén kamatoztatott.

Hans Leo Hassler 1585-ben lett az augsburgi Fugger család udvari orgonistája. Műszaki ismereteinek hála, hamar beilleszkedett a város műszerészi körébe, és Georg Heinelein, valamint Konrad Eisenburger társaságában 1600 körül egy vadonatúj önműködő zenélő masinát tervezett. A gépezetről keveset tudunk, viszont annyi adat fennmaradt, hogy a hármas összeveszett a kivitelezés során, és jogi huzavona lett a találmány vége. Hogy végül ki készítette el a magától zenélő gépet, nem tudjuk, viszont feljegyezték, hogy II. Rudolf császár, aki rajongott mindenféle technikai újdonságért, megvásárolta a mechanikus orgonát, sőt szabadalmat adott Hasslernek újabb gépek gyártására. Ugyanakkor sikerült azt is elérnie, hogy művei szerzői jogok oltalma alatt álljanak, vagyis tíz évig védettek voltak.

Tény, hogy Hans Leo Hassler a konfliktust követően 1600-ban elhagyta Augsburgot, és Ulm, valamint Prága érintésével Nürnbergben lett zeneigazgató és zeneszerző.

Hassler szerepe az önműködő orgona megépítésében az volt, hogy ő tervezte és készítette el azt a hangert, ami a hangok megszólaltatásá-

ért volt felelős. Munkáját tanítványa, Samuel Bidermann kamatoztatta tovább, amikor megépítette az EBEN feliratú zenélő szerkezetet. Ez a hangszer három hengerrel három különböző zenét tudott megszólaltatni. Mindhárom henger Hassler műve volt, de közülük csak egy maradt fenn, a másik kettőt „átprogramozták”.

Egyéb forrásokból és későbbi rekonstrukcióból csak sejtethetjük, hogy hogyan is nézett ki, valamint hogyan működött Hasslerék automata hangszere. 1625 körül építettek (szintén Augsburgban) egy zenélő órát spinéttel és orgonával kombinálva, melynek a zenét tartalmazó hengerét Hasslerrelől másolták a gép készítői. Ez a csodás óramű 16 sípot és ugyanennyi húrt tartalmazó kis orgonát és spinétet (miniatűr zongoraszerű hangszer) rejtett a faborítás alatt. A hengerből kiálló tüskék alkalmasak voltak a húrok és a sípok megszólaltatására. A műszer további érdekessége, hogy tetején különböző zenélő és táncoló bábuk szórakoztatják a nézőt. A remekmű Hassler tanítványa, Samuel Bidermann műhelyében készült, ezért gyanítható, hogy az alkotásban tovább élt a zeneszerző és orgonista elképzelése.

Ebben az időszakban majdhogynem divatosak voltak az automata szerkezetek. Van feljegyzés arról is, hogy egy bizonyos Thomas Dallam nevű ezermester I. Erzsébet angol királynő kérésére minő pompás és lenyűgöző miskulanciát gyártott a török szultán lekenyerezése érdekében. Dallam monstruma tizenhat láb, vagyis közel öt méter magas volt, és tudását illetően nagyjából Hasslerék tervezetét használhatta (hogy ki volt az első a tervezésben, azt ma már aligha dönthetjük el).

Mindenesetre a megrendelt zenegéppel 1599. szeptember 25-én Dallam megérkezett a szultán elé. A hangszer a Topkapi palota ékessége és Mehmed szultán büszkesége lett. Mivel a hangszer nemcsak automata üzemmódban volt képes muzsikálni, hanem saját billentyűzettel is rendelkezett, elképesztő csoda volt a maga korában. Mehmed fia, a trónörökös I. Ahmed azonban bálványként tekintett a nyugati csali ajándéokra, és 1603-as trónra kerülése után kidobta az ördögös masinát a palotából, megsemmisítve ezzel a technikai ritkaságot.

Hans Leo Hassler, a kiemelkedő reneszánsz zeneszerző és feltaláló 1612. június 8-án tüdőbajban halt meg Frankfurtban. Emlékét feledhetetlen kórusművei őrzik, de tartozunk neki azzal is, hogy ha egy zenélő szerkezetet látunk, képzeletben hajtunk fejet előtte, mert ő egyike azon műszaki zseniknek, akik fokozatosan kifejlesztették ezeket a gépeket, és ezáltal hozzájárultak más tudományos fejlesztések tökéletesítéséhez is.

		1.	OROSZ VÁROS	MAGAM NEDVSZÍVÓ PAPIR	NŐI NÉV (JAN. 29.)	RÁMA	AZ ALUMÍNIUM VEGYJELE	KERGET MELY TÁRGY? (OROSZ)	ÖZÖNLŐ	A FÁJDALOM SZAVA	VER GALLY	SÚLYT ÁLLAPÍT MEG	LÁNGOL FELSŐ TÁRSADALMI RÉTEG	ESZTENDŐ	TŰZ ÉRTE
Egy japán népi közmondást idézünk a rejtvény fősoraiban.		A													E
	A VITA LÉNYEGEI			EL... (VÉGE LETT) SZLÁV IGEN				SZÓ-TOLDALÉK SKÁLAHANG			LÉTEZIK PÉNZHOZAM		MAGOT SZÓR BÁTORKODIK		
	RÁDIÓLÓKÁTOR MIKSZÁTH FELESÉGE					MAGYAR OIL AZ FB VÁLLALATA				AZOVI FÉLSZIGET NEM MEGY EL			PÁRTI MOCSÁRI NÖVÉNY		
2.	L	MAGYAR KÖLTŐ (LÁSZLÓ)	GÖRÖG BETŰ (NOV. 14.)		FÉLELEM! ELEVEN, ZAJOS		JUTTAT A TETEJÉRE		EZ VAN MOST MAGYAR HEGYSÉG		GYERMEK-ALTATÓ SZÓ NÉVELŐ				
	ÁLOMBA SZENDE-RÜLŐ			VILÁGÚR SODRÁS			ÓTATA PÁRJA HOZZÁ-TARTOZÓ					A TETEJÉRE ZENÉS DRÁMA		NÉVELŐ ÉSZAKI PÉNZ	
	IGAZ A SZEMÜNK RÉSZÉ			NYAK-MELEGÍTŐ TERMÉST BETAKARÍT		SZÉLESRE NYIT É-OLASZ FOLYÓ		PÉNZÉRTÉK ADÓ ESZKIMÓ-CSONAK					SZŰR, BÓK LOPAKODÓ		
				TAKAR-MÁNY-NÖVÉNY FORMA			TANÍT AZ ARGON VEGYJELE				FÉL PONT! TE ÉS ÉN			FÁBA VÉS ÜRES TÁLI	
	FŰSZEREZ			A RÁDIUM VEGYJELE BŰTORFÉLE	JAPÁN DRÁMA A KÁTÓD PÁRJA		FÉNYESEBB ALÁNCNÁL OKTATÁS				KIVÁLÓ SZAKEMBER HÁROM (OROSZ)				
	AZ ARGON VEGYJELE SZELID VAD		KOHÓMEL-LÉKTERMÉK ... TÁRDA (TŰZOK)			ILION TÉLI CSAPADÉK			OSZTRÁK RÉGIÓ RUHA-DARAB					EZERI ELŰZ	
		AZON A HELYEN (NÉP.) SÜLETLEN			FELTÉVE DÜLEDÉK		VÉGTULEN NAP! AZ ARZÉN VEGYJELE		DUBLIN LAKÓJA LÁM		BANK-BETÉTI NOBILIS			LÉNYEGÉ-BEN OKOS! MUTATÓSZÓ	
	ELÓTAG: ELLEN			KIRÁLYI FEJFEDŐ ELGONDOLÁS			KESERŰ ORVOSSÁG LÁTTA AZ ESETET					EGY (ANGOL) FALUSI APÓ			TŰZET SZÜNTETŐ
	NEM ZÁRKÓZOTT			SKÁLA-KEZDET PÁRATLAN SZIGETI		VAN (NÉMET) VERI		LYUKAS MAGI TEJTERMÉK			KUTYA RÓMAI KETTŐ		REGÉNY-SZERZŐ NÉMET NÉVELŐ		
	ANGOL IGEN JOGVITA			SZÉKELY IS MAGAD	OPERÁL (LATIN)		LATIN KÖSZÖNÉS AZ ÚRFI TESTE!		RAJONGVA SZERET CSAK BENTI!					A RIGLI RÉSZEI ARATI!	
			MŰVÉSZI HÁRMAS RÓMAI 50			ÜREGES BANYA-VÁGAT EZTI!			MAJDNEM SIETI! JAPÁN AUTÓJEL			TÁPLÁL OLASZ AUTÓJEL			
L.N.J.	R										GYÁSZOLÓ				

Február 20-i rejtvényünk megfejtése: **Jó a vén fának árnyékában megpihenni. Menyem nem leányom, vöm nem fiam.**

Rekordszámú résztvevő az Iszlai Csaba-emléktornán

Gligor Róbert László

Múlt hétvégén kezdődött és a következő két hétvégén is zajlik majd Nyárádszeredában az Iszlai Csaba kispályás labdarúgóturna, amelyet az egykori helyi labdarúgó, majd edző emlékére szervez a helyi sportklub.

Míg az első két tornát felnőtt csapatoknak rendezték, idén úgy döntöttek, hogy a harmadik alkalommal a gyerekeket szó-

lítják meg, egyrészt, mert a kisvárosban is sok gyerek focizik, sokat járnak tornákra, másrészt a gyerekek körében mindenhol nagyobb az igény az ilyen rendezvényre – mondta el a Népújságnak Somodi Szilárd szervező, alpolgármester, hozzátéve: kezdetben úgy tervezték, hogy a tornát úgy is megtartják, ha korcsoportonként csupán 5-6 csapat nevez be. Ezzel szemben rekordszámú (72) csapat iratkozott be a három hétvégés focisorozatra: így majdnem 900 gyerek lép pályára.

Az első hétvégén három korosztály mérkőzéseit rendezték meg, de hogy a 42 csapat mindenike labdába rúghasson, két településen (Nyárádszereda és Ákosfalva), összesen három helyszínen kellett lehetőséget biztosítani a mérkőzésekre.

A szervezők nagyon elégedettek az első hétvégén tapasztaltakkal, magas színvonalú focit láthattak, erős csapatok részvételével.

Gyerekes hibák garmadája

Bálint Zsombor

Második mérkőzését is elvesztette a Marosvásárhelyi CSM a teremlabdarúgó 1. liga felsőházi rájátszásában: a székelyudvarhelyi fiaskó (0-6) után az alakulat ezúttal a bajnoktól kapott ki hazai pályán úgy, hogy nagyon sok gólt – kilencet – inkasszált.

A városi sportklub nem játszott rosszul egészen a 30. percig, azonban hiába mutatott sok esetben tetszetős kombinációkat, vette fel bátran a fizikai harcot, gyerekes (vagy még inkább óvodás) hibákat véve kapott gólokat. Aztán feltámadni látszott, mielőtt végleg összeomlott volna.

Az első féldőben mezőnyben egyenlő ellenfele volt a CSM a galaciaknak, azonban bosszantóan nagy hibákat vétett védelemben, és ezek mindenikét kihasználta az ellenfél. Tulajdonképpen Galacnak nem is volt más helyzete az első féldőben, ám tapasztalt

játékosai tudták, hogyan kell megoldani a helyzeteket kapus ellen, egyedül, ellentétben a házigazdákkal. Chertes például úgy is fölé tudta lőni erőből két méterről, hogy az ellenfél kapusa a földön feküdt. Egy tapasztalt játékos higgadtan és könnyedén a lécs alá emelte volna... A CSM egyetlen gólját Iszlai szerezte egy gyönyörű kombináció végén.

A második féldőben három perc után vézskapusos támadást rendelt el Cosmin Gherman vezetőedző, és úgy tűnt, bejöhét a taktika, mert Tifán emberelőnyben szépített, aztán Barbócz is betalált, kihasználva, hogy a galaciak agresszívan próbáltak kitámadni. Azonban két perc alatt összeomlott minden, mint egy kártyavár. A vendég játékosok ennyi idő alatt nem kevesebb mint ötször vették be a hazai kaput, vagy üresen, vagy ellentámadásból, miután egészen elemi labdakezelési hibákat követtek el a kapus nélkül játszó hazaiak, megszeppenve az ag-

resszívebben kitámadó vendégjátékosoktól.

Ezt követően a hazai kispad is belátta, hogy nem fog így menni, visszajött Tatar a kapuba, a fiatalok is lehetőséget kaptak, és szépségtapaszként sikerült még egyszer betalálni Sassé nem szándékos segítségével.

A pragmatizusból kapott fájdalmas lecke után a marosvásárhelyi csapat a Seps SIC elleni duplára készül. Szombaton a Románia-kupa negyeddöntőjében idegenben lép pályára, március 16-a körül pedig a Simon László Sportcsarnokban fogadja a szentgyörgyieket a bajnoki felsőházi rájátszás 3. fordulójában.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, felsőház, 2. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Galaci United 4-9 (1-4).

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 400 néző. Vezető: Bálint Attila (Székelyudvarhely), Benedek András (Székelyudvarhely). Tartalék: Szabó Attila (Székelyudvarhely). Ellenőr: Mihai Kiuță (Brassó).

Marosvásárhelyi CSM: Voin (Tatar) – Covaci, Iszlai, Pogăcean, Tifán (Toader, Barbócz, Nicola, Fodor E., Láposi, Butiurca, Chertes, Nistor).

Galaci United: Mihalache – Araujo, Sassé, Nastai, Crișan (Lopez, Felipe, Crăciun, Cojocaru, Cireș, Mihai, David, Gonczi).

Gólszerzők: Iszlai (9.), Tifán (25.), Barbócz (28.), Sassé (36. – öngól), illetve Crișan (2., 8.), Felipe (17., 31.), Sassé (20., 29.), Cojocaru (29.), Nastai (30.), Cireș (30.).

Sárga lap: Tifán (12.), Nicola (28.), illetve Crăciun (15.), Araujo (16.), Cojocaru (24.).

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, rájátszás, 2. forduló:

* felsőház: Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – FK Székelyudvarhely 1-4, Marosvásárhelyi CSM – Galaci United 4-9;

* alsóház: Dévai West – Bodzavásári Luceafărul 4-2, a Mausoleul Măreșești állt.

Kerkez cáfolta, hogy nem akarna játszani a magyar válogatottban

A magyar labdarúgó-válogatottban játszani mindig nagy megtiszteltetés, ha hívják, jön – jelentette ki Kerkez Milos, miután a Nemzeti Sport felidézte, hogy a legutóbbi két Nemzetek Ligája-mérkőzés alkalmával hiányzott a keretből, ennek kapcsán pedig Marco Rossi szövetségi kapitány némileg korholó nyilatkozatot tett. Ezt követően sokan úgy vélték, hogy az angol élvonalbeli AFC Bournemouth 21-szeres válogatott balhátvédje egyik – többféleképpen értelmezhető – közösségi médiás bejegyzése a kapitánynak szól, az ő üzenetére reagál.

„Hallottam, láttam, hogy miket mondtak, írtak az emberek mindenféle félreértés alapján, de az egyedüli oka, hogy nem jöttem haza a válogatotthoz, hogy sérült voltam” – nyilatkozta a sportnapilapnak.

Kerkez Milos közölte, SMS-kapcsolatban van a kapitánnyal, és nagy álma kijutni a világbajnokságra. Bár nem úgy sikerült az Európa-bajnokság, ahogyan a válogatott tagjai és a szurkolók szerették volna, nagy élmény volt számára a németországi torna is, különösen a skótok elleni győztes meccs.

Ezt nevezte meg eddigi legemlékezetesebb válogatott fellépéseként, igaz, mint mondta, az a hangulat semmihez sem hasonlítható, ami a Puskás Arénában veszi körül a csapatot. „Ez a legjobb érzés a fociban, amikor tele van a stadion, és mindenki nekünk szurkol. Szerintem ez az, ami miatt az ember fiatalon focizni szeretne, és remélem, hogy minket látva is sok gyerek akar elkezdni futballozni” – tette hozzá.

Egymás után kétszer is kikaptak

Gyors egymásutánban két vereséget szenvedett a Kerkez Milossal felálló Bournemouth az angol labdarúgó Premier Ligában.

A 26. forduló szombati játéknapján az alakulat hazai pályán 1-0-ra alulmaradt a Wolverhampton Wanderersszel szemben. A hazaiak Ilja Zabarnij kiállítására miatt a 31. perctől emberhátrányban futballoztak. A Bournemouth 2023 októberében először kapott ki egy-mást követő két bajnokban a Vitality Stadiumban.

A 27. fordulón sem termett babér az együttes számára. Miközben a magyar válogatott védő csapata legjobb értékelését kapta a Sofascore statisztikái szerint, a Bournemouth 2-1-re kikapott a Brighton vendégeként. Kerkez végigjátszotta a mérkőzést, és ő adta a gólpasszt az egyenlítő találatot megelőzően Justin Kluivertnek.

Röviden

* Kibertámadás érte az FCSB jegyzékesítő weboldalát kedden, amikor elkezdődött a belépők árusítása az Olympique Lyon elleni, március 6-ai, nyolcaddöntős Európa-liga-mérkőzésre. A bukaresti futballklub bejelentette, az internetes lapja működésének akadályozása ellenére kevesebb mint 3 óra alatt több mint 30 ezer tikkett értékesítettek.

* Kiesett a labdarúgó Magyar Kupából az NB I éllovasa: a Puskás Akadémia kedden 1-0-ra kikapott a Nyíregyházától a sorozat nyolcaddöntőjében. A negyeddöntőbe múlt szerdán a Fehérvár is bejutott. A többi meccset tegnap és ma játsszák.

* Nyolcgólos döntetlenre játszott kedden az FC Barcelona és az Atlético Madrid a labdarúgó Spanyol Kupa elődöntőjének első mérkőzésén. Az eredmény 4-4. Az Atlético már az 1. percben vezetést szerzett Alvarez révén, majd a 6.-ban Griezmann növelte a fővárosiak előnyét. A katalánok azonban Pedri (19.) és Cubarsi (21.) góljával egyenlítették, majd Martinez (41.) és Lewandowski (74.) találatával kétfólos előnyre tettek szert. Az Atlético azonban nem adta fel, és a 84. percben Llorente révén csökkentette a hátrányát, majd a 90+3. percben Sorloth révén egyenlített. A visszavágót április 2-án játsszák. A másik elődöntőben, tegnap késő este a Real Sociedad és a Real Madrid találkoztak.

* Mbappé kihagyta a Real Madrid keddi edzését. „A francia csatárnak hétfőn kihúzták egyik fogát, emiatt nem vett részt a csapat tevékenységén. Azonban a szurkolóknak nem kell aggódnuk, egyszerű foghúzás volt, Mbappé pedig hamarosan visszatér” – közölte a Real Madrid. Azt lapzártáig nem lehetett tudni, hogy a francia világbajnok támadó bevezethető-e a tegnap este fél 11-kor kezdődött, Real Sociedad elleni Király Kupa-elődöntő első mérkőzésén.

* Az Internazionale Milanó 2-0-ra legyőzte a Laziót hazai pályán kedden, ezzel bejutott a labdarúgó Olasz Kupa elődöntőjébe. A gólokat Arnautovic (39.) és Calhanoglu (77.) szerezte, utóbbi büntetéstől talált be. Az Internazionale az AC Milan ellen játszik az elődöntőben.

Fotó: a Marosvásárhelyi CSM közösségi oldala

Utazás egy láthatatlan világban

Az ember és a mikroorganizmusok

Fárasztó, de kellemes élmény volt részt venni 2025-ben is a marosvásárhelyi Szent Balázs Alapítvány rendkívül érdekes, több orvosi és egyéb szakágat felölelő tanácskozásán, amelynek középpontjában „az ember és a vele élő mikroorganizmusok bonyolult kapcsolata állt”. A február 21-23. között megtartott „Mikrobiom – Együttélés egy láthatatlan világgal” témájú konferencia helyszíne, a Kultúrpalota nagyterme reggeltől estig egyetemi, főiskolai hallgatók vidám sokaságával, neves külföldi és belföldi előadókkal, ismert orvosokkal volt tele.

Bodolai Gyöngyi

Mivel a mostanában egyre gyakrabban hallott mikrobiom szó jelentése még sokak számára nem világos, azt kell tudnunk róla, hogy a rajtunk, a bőrünkön és a bennünk élő mikroorganizmusok genetikai állományának összessége, amely az emberrel ökológiai rendszert képez, és hatással van egészségünk és betegségeink alakulására. Ez a terület még „szürke zónának” számít, amelyben sok az ismeretlen vagy a túlhangsúlyozott tényező.

Amint a szerepüket mindvégig kifogástalanul teljesítő két fiatal bement, Marton Kincső és Deák Gellért bevezetőjében elhangzott, a konferencián a mikrobiom és az immunrendszer kapcsolatáról, a táplálkozásnak a betegségek kialakulására való hatásáról, bélflórán és lelki, szellemi egészségünk összefonódásáról és az ehhez kapcsolódó sok más témáról volt szó. Ezúttal is elismerés jár mindazoknak (nagyon hosszú a sor), akik társzervezőkként, partnerekként és támogatókként járultak hozzá a rendezvény létrejöttéhez.

A konferenciát hivatalosan dr. Szabó Mónika egyetemi adjunktus, a Szent Balázs Alapítvány elnöke nyitotta meg, köszöntőbeszédet mondott dr. Vass Levente parlamenti képviselő, a Studium Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke és dr. Nagy Előd professzor, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyászati, Tudomány- és Technológiai Egyetem rektorhelyettese, valamint Czink Gergő, a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség elnöke.

A fogalmak meghatározása

Kérésre dr. Szabó Mónika diabetológus, belgyógyász főorvos számolt be arról, hogy az első nap a fogalmak meghatározásával, a témához kapcsolódó bevezető támpontok ismertetésével, valamint egy általánosabb teológiai, antropológiai, mikrobiológiai, életani megközelítéssel telt el. A sort *Jakobos Barnabás* jezsuita atya gondolatai nyitották. Amint elmondta, az embert legjobban meghatározó jelenség, ahogy a teremtésből is kiderül, hogy társra, kapcsolatleremtésre van szüksége. A megfelelő kapcsolódási képesség teszi végül is emberré az embert. A teremtett világra és az emberi szervezetre való rácsodálkozás pedig Isten felismerése a világban, az orvoslásban, a biológiában.

Prof. dr. Mara Gyöngyvér, a Sapientia EMTE Csíkszeredai Kara Biomérnöki Tanszékének egyetemi tanára előadásában fogalmi tisztázásokra törekedett. Arról beszélt, hogy a mikrobiom az evolúció során, illetve egy egyén életében hogyan alakul ki, milyen módon befolyásolja az életminőségünket, és mit tehetünk az egészséges mikrobiom fenntartása érdekében.

Dr. Orbán-Kis Károly neurológus, a MOGYTTE Élettani Tanszékének egyetemi docense a bélmikrobiota hatásáról beszélt az immunvédekezés kialakításában, arról, hogy mennyire készen táncoló jelenség az, ahogy szervezetünk egy adott külső fehérjével szemben védekezően reagál vagy toleráns.

Dr. Székely Edit, a MOGYTTE egyetemi docense, aki a laboratóriumi medicina és az orvosi mikrobiológia területén tevékenykedő orvos a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórházban, a sokarcú baktériumok világáról, valamint az ember és a baktérium találkozásának változatos kimeneteléről beszélt. Ha megvizsgálják, hogy milyen kórokozók vannak az orrban, garatban, tüdőben, bélben, találhatunk közöttük olyan fertőző baktériumokat, amelyek ártatlanok az egyik

gazdaszervezetben, míg egy másikban súlyos fertőzést okozhatnak. Hangsúlyozta, hogy csak a klinikai tüneteket okozó törzseket érdemes kezelni, a többi nem.

Dr. Fejér Magdolna, a fertőző betegségeket kezelő I. számú klinika infektológus főorvosa a mikrobiom szerepéről beszélt bizonyos fertőző betegségeken. Kitért arra, hogy a mikrobiom képes befolyásolni az egyén fertőzésekkel szembeni érzékenységét és a gyógyulását. Ezért a fertőző betegségek kezelésében használt klasszikus módszerek mellett felmerül a mikrobiom módosítása mint újszerű lehetőség a fertőző betegségek megelőzésében és kezelésében.

Dr. Gáll Zsolt klinikai főgyógyász, kutató, egyetemi docens, a MOGYTTE Gyógyászati Karának prodékánja, a gyógyszer-tan oktatója átfogó képet nyújtott arról, hogy milyen gyógyszer-mikrobiom kölcsönhatások léteznek, bizonyos gyógyszerek hogyan hatnak a bélflóra összetételére és működésére. Egyes gyógyszerek esetén ez a hatás előnyös (lásd a Metformint), más esetekben káros (lásd az antibiotikumok jó részét).

Előadók és szervezők

Fotó: Metz Balázs

A konferencia első napja a Kultúrpalota előcsarnokában két szobrász, Makkai István és Veress Gábor-Hunor szobrászati tárlatának a megnyitójával folytatódott. Kiss Szilveszter gyógymasszőr és gyógytornász a szabad szemmel alig látható izeltlábúak éjszakai világát bemutató makrofotóit vetítette, majd az est zárásaként Kiss Péter, a Művészeti Egyetem színművészet szakos hallgatója maszk-étűdöt mutatott be.

Komplex összehátás

A konferencia második napján a szakelőadások mellett nyolc nagyon érdekes műhelymunka zajlott. Az előadásokon elhangzottak összefoglalására ugyancsak dr. Szabó Mónika diabetológus főorvost kértem.

Előadásában annak a részleteiről beszélt, hogy a bélben lévő mikroorganizmusok milyen kórélettani úton képesek befolyásolni magát az anyagcserét. Továbbá olyan kutatásokról, amelyekből az derül ki, hogy igazából nincsenek egészen jó vagy egészen rossz baktériumok. Elhangzott, hogy a cukorbetegségben használt gyógyszer, a Metformin ma már úgy tűnik, hogy a mikroorganizmusok megváltoztatásán keresztül hat. Felvetette a mikrobiom körüli problémákat is, miszerint nagyon komplex a mikroorganizmusok összehátása, ezért ma még nehéz egyértelmű utakat bizonyítani.

Dr. Gelley András budapesti gasztroenterológus (a Budai Irgalmasrendi Kórház gasztroenterológiai ambulanciájának és endoszkópos részlegének vezető főorvosa, a MiND Klinika, a Brain-Gut Center és az Endo-Expert közreműködő főorvosa) előadásában arról beszélt, hogyan határozzák meg a székletben lévő mikroorganizmusokat speciális genetikai vizsgálat segítségével. Fel-

hívta a figyelmet a lelet értékelésének a fontosságára, amelyen száz különböző baktérium és annak a különböző gyakorisága van feltüntetve.

Prof. dr. Mártha Krisztina, a MOGYTTE Fogorvostudományi Karának dékánhelyettese, fogszáályzó főorvos a szájüreg flórájáról beszélt, arról, hogy a gyermekkorban megjelenő fogszuvasodás kialakulásában milyen szerepe van bizonyos baktériumoknak, és mennyire fontos már a kisgyermeknél felismerni, hogy a nem megfelelő szájhygiéne és emiatt egyes baktériumok elszaporodása milyen hatással van az általános egészségre. Ma már tudjuk, hogy a fogínygyulladás baktériumai az érlemeszesedés plakkbán is kimutathatók, sőt az infarktus kialakulásában is szerepet játszanak.

Dr. Gelley András gasztroenterológus főorvos második előadásában az irritábilis bélszindróma (IBS) és a mikrobiom kapcsolatáról beszélt, hangsúlyozva a stressz szerepét a betegség kialakulásában és a tünetek komplexitásában. Beszámolt arról is, hogy az irritábilis bélszindróma (IBS) kezelésében a pszichátriai gyógyszerek és a pszichoterápia mellett fel lehet használni olyan táplálékokat, amelyek a mikrobiomot úgy alakíthatják, hogy a panaszok megszűnjenek.

Prof. dr. Altorjay István belgyógyász, gasztroenterológus és klinikai onkológus főorvos a Debreceni Gasztroenterológiai Klinika egyetemi tanára a gasztrointesztinális traktusban élő mikrobiom változásairól

beszélt, aminek a háttérben számos tényező állhat, és amely változások a bél-agy tengely működési zavarai és számos betegség, így a tápcsatornai daganatok kialakulásában is szerepet játszanak. Előadásában kiemelt néhány baktériumot (*Helicobacter*, *Porphyromonas*, *Fusobacterium*), amelyek szerepet játszhatnak a tápcsatorna különböző szakaszain megjelenő rákos daganatok kialakulásában. A pontos mechanizmusok vonatkozásában még korlátozottak az ismeretek, amelyek az elkövetkező évek kutatási területeit képezik majd – jegyezte meg.

Dr. Berecz Andrea gasztroenterológus főorvos megosztotta tapasztalatait a fekáliis-mikrobiom-transzplantációról, amelyet a székelvudvarhelyi kórházban 2011 óta alkalmaznak különböző betegségek kezelésére.

Dr. Szélid Zsolt kardiológus és sportorvos, az UEFA Orvosi Bizottságának tagja, a Széchenyi István Egyetem Sportmedicina és Diétetika Egészségtudomány Tanszékének vezetője a bélmikrobiom és a szív- és érrendszeri betegségek közötti összefüggésekről, valamint a sport egészségmegőrző szerepéről tartott előadást.

Dr. Zámolyi Károly aranydiplomás belgyógyász-kardiológus, aki a szívritmuszavarok kórismézésére és kezelésére irányuló kutatásokat folytatott, és az első ablációs beavatkozást hajtotta végre Magyarországon, a mikrobiom szerepéről beszélt a szív- és érrendszeri betegségek (magas vérnyomás, érlemeszesedés, szívelégtelenség) kialakulásában, valamint a diszbiózis és a gyulladással kapcsolatos folyamatok összefüggéseire mutatott rá.

Szombat délután nyolc érdekes műhelymunkát is tartottak a témával összefüggő, jobbra gyakorlati kérdésekről a Studium közösségi központban és a konferencia helyszínén.

Az előadásokat követő szakértői csoport-beszélgetésen a tudományos tájékozódás alapjairól, a megbízható szakirodalomról, a kutatóvá válás nehézségeiről, de türelemmel és kitartással bejárható útjairól folytatott beszélgetést a kutatás irányában elkötelezett prof. dr. Mara Gyöngyvér mikrobiológus ökológus, dr. Gelley András gasztroenterológus főorvos és dr. Imre Mihály belgyógyász szakorvos, dr. Marton László diabetológus rezidens, PhD-hallgató vezetésével.

A napi program a Muzsikosz zenekar fellépésével és az MMDSZ néptáncsoportjának az előadásával zárult.

Mikrobiom és táplálkozás

A konferencia utolsó napján sem volt hiány előadásokban. Dr. Kolcsár Melinda belgyógyász és endokrinológus szakorvos, a MOGYTTE docense a mikrobiom és a szervezet hormonális rendszerének a kölcsönhatását ismertette, jelezve, hogy a baktériumoknak komoly szerepe van a nemi hormonok körforgásában, így a diszbiózis hipogonadizmushoz vezethet.

Dr. Borka-Balás Réka, a marosvásárhelyi Gyermekgyógyászati Klinika főorvosa, a MOGYTTE egyetemi adjunktusa előadásában kitért a bél mikrobiota szerepére egy sor ismert gyermekkori kórkép, atópiás állapot, idegfejlődési zavar, emésztőrendszeri probléma kialakulásában, az e téren végzett kutatások eredményei alapján.

Ifj. dr. Szatmári Szabolcs neurológus, a Semmelweis Egyetem Neurológiai Klinika stroke-részlege osztályvezetőjének, a MiND Klinika munkatársának kutatásai a bél-agy tengely, a neurológiai kórképek és a mikrobiom közötti összefüggések feltárására irányulnak. Előadásában esetbemutatókat és szakirodalmi áttekintés segítségével ismertette a mikrobiom szerepét a fejfájások, a myasthenia gravis (izomgyengeséggel és fáradtsággal járó autoimmun betegség) és a terápiareszisztens epilepszia kezelésében.

Czégeni Tibor dietetikus karrierjét a MiND klinikán kezdte, ahol jelenleg is dolgozik. Előadásában bemutatta, hogy az étkezési szokások hogyan befolyásolják a bélflóra összetételét, anyagcseretermékeit és ezek hormonális hatásait, jelezve, hogy a nagy növényi diverzitású diéta a legelőnyösebb.

Dr. Oczella Péter, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikájának pszichiátere, valamint a MiND Brain-Gut Center munkatársa előadásában a metabolikus pszichiátria és az ADHD (figyelemhiányos hiperaktivitászavar) kapcsolatát ismertette, különös tekintettel a bél-agy tengely szerepére, a mitokondriális zavarokra és a táplálkozástérapiás lehetőségekre, kiemelve a diétás ketózis (alacsony szénhidrát és magas zsírtartalom), illetve a makro- és mikrotápanyagok szerepét a kezelésben.

Dr. Kovács Ágnes pszichiáter főorvos utolsó előadásával jó kedvre hangolta a közönséget. Kitért a pszichiátriai betegek attitűdjére a mikrobiom-gondozást illetően, továbbá arra, hogy bizonyos személyiség-szerkezet kedvezően hathat-e az egészségtudatos döntésekre, illetve arra, hogy az életmód, a táplálkozási szokások hogyan játszhatnak szerepet a személyi identitásának alakításában.

A konferencia dr. Szabó Mónika diabetológus főorvos, a Szent Balázs Alapítvány elnökének vezetésével egy újabb szakértői beszélgetéssel zárult, amelyen prof. dr. Altorjay István onkológus, gasztroenterológus, belgyógyász főorvos, Sztankovics Márta dietetikus és ifj. dr. Szatmári Szabolcs neurológus vett részt.

Altorjay professzor köszönetet mondott a Szent Balázs Alapítványnak, a szervezőknek odaadó munkájukért, a támogatóknak, az előadóknak, a sok érdeklődő, kérdező fiatal egyetemi hallgatónak a „fantasztikusan jól szervezett, magas színvonalú konferenciáért”.

Bankkártyával is fizethetők az államkötvények

A Pénzügyminisztérium március 10-étől első alkalommal teszi lehetővé a Tezaur (kincstári) államkötvények online megvásárlását mindazok számára, akik rendelkeznek betéti kártyával és felhasználói fiókkal a Ghiseul.ro platformon.

„A Tezaur program idejében rekordot jelentő 5 milliárd lejre vásárolt állampapírokat a lakosság, ami azt mutatja, hogy egyre nagyobb az érdeklődés a biztonságos és kedvező megtakarítási lehetőség iránt. Márciustól leegyszerűsítjük a befektetési folyamatot, és az online vásárlás megteremtésével elérhetővé tesszük ezt azok számára is, akik például külföldön tartózkodnak, nem tudnak vagy nem szeretnének a kincstári vagy postai kirendeltségekhez menni. A bankkártyás vásárlás a helyi adók befizetésére már évek óta használt Ghiseul.ro platformon keresztül lesz elérhető. Így újabb területen csökkentjük a bürokráciát, miközben továbbra is biztosítjuk a klaszikus állampapír-vásárlási módokat azok számára, akik nem élnének a bankkártyás fizetés lehetőségével” – tájékoztatott Tanczos Barna RMDSZ-es pénzügyminiszter, miniszterelnök-helyettes.

Azok, akik bankkártyás fizetéssel szeretnének Tezaur állampapírokat vásárolni, a következő feltételeket kell teljesítsék: betöltötték be a 18. életévüket a jegyzés időpontjában; van érvényes román személyi igazolványuk, van Román

niában vagy a Tezaur programban jóváhagyott országokban kibocsátott betéti kártyájuk (a lista elérhető a Pénzügyminisztérium, a Román Posta és a Ghiseul.ro weboldalán).

A befektetők a Ghiseul.ro platformra való bejelentkezéssel (felhasználónév és jelszó megadásával) vásárolhatnak államkötvényt. A jegyzéshez a felhasználónak a TITLURI DE STAT (államkötvények) alfülbé kell lépnie, ahol megtekintheti az aktuális kibocsátásokat és azok jellemzőit, majd a kibocsátási tájékoztató szerint megvásárolhatja a Tezaur államkötvényeket. Egy jegyzési időszakon belül többször

is lehet vásárolni. Egy jegyzés minimális összege 1.000 lej, a maximálisan jegyezhető összeg pedig 200.000 lej kibocsátási kódoként, a bankkártyás fizetés felső korlátjának betartásával. Az államkötvények névértékének visszafizetése, a kamatok, a visszaváltások és az idő előtti visszavásárlások kifizetése a befektető által a jegyzés során használt vagy a Ghiseul.ro platformon frissített bankszámlára történik.

Az államkötvények bankkártyás megvásárlásának lehetősége a Román Posta, a digitalizációért felelős hatóság és a Visa közötti partnerség eredményeként valósulhatott meg. A Pénzügyminisztérium havonta bocsát ki Tezaur államkötvényeket, amelyek adómentes és kedvező kamatozású befektetési lehetőséget kínálnak. (RMDSZ-közlemény)

Törvénytervezet a legeltetési üzemtervek alkalmazásáról

Az RMDSZ 2026. január 1-jéig készleteti a legeltetési üzemtervek bevezetésének határidejét, így a gazdák 2025-ben is zökkenőmentesen hozzáférhetnek a legelők után járó területalapú támogatásokhoz. A képviselőház szerdán szavazott az RMDSZ törvénytervezetéről.

„A jelenlegi szabályozás szerint a legeltetési üzemtervek alkalmazását 2018-ban kellett volna bevezetni, de a nehézkes engedélyeztetési eljárás és a tervkészítés magas költségei miatt ez nem volt megvalósítható. Az RMDSZ parlamenti munkájának köszönhetően sikerült ismét egy évvel meghosszabbítani a terv alkalmazási határidejét, így

a legelőtulajdonosok továbbra is hozzáférhetnek a támogatásokhoz” – mondta el Magyar Loránd Szatmár megyei képviselő, a képviselőház mezőgazdasági bizottságának tagja.

„A mi feladatunk, hogy megoldást találjunk azokra a helyzetekre, amelyek ellehetetlenítik a gazdákat a támogatások lehívásában. A ma megszavazott tervezettel továbbra is biztosítani szeretnénk a bürokrácia mentes hozzáférést a legelők után járó területalapú támogatásokhoz” – emelte ki Könczei Csaba, a képviselőház mezőgazdasági bizottságának alelnöke. A törvénytervezet az államelnöki kihirdetést követően lép érvénybe. (RMDSZ-közlemény)

Árverés

Szászrégenben, az Adó- és Pénzügyi Osztály Mihai Viteazu u. 2. szám alatti székhelyén 2025. március 19-én 11 órakor nyilvános árverésen értékesítik az alábbi javakat:

– dupla inox kicsiszker, kikiáltási ár: 1.800 lej; kelesztőgép, kikiáltási ár: 7.125 lej; kétszemes spirálkeverő, kikiáltási ár: 16.125 lej; csomagológép, kikiáltási ár: 1.800 lej; szeletelőgép, kikiáltási ár: 4.275 lej; Rondo típusú formázógép, kikiáltási ár: 5.625 lej; Fritsch Rollfix márkájú újítógép, kikiáltási ár: 5.100 lej. A felsorolt javak a DAMERA DISTRIBUTION KFT. tulajdonát képezik. A kikiáltási ár a becserkék 75%-a (második árverés).

– 2001-es Mercedes Benz Vito személygépkocsi, alvászámja VSA63809413404723, rendszáma MS-12-GSR, kikiáltási ár: 1.991 lej, az adós MAGNUM CHARTA KFT. tulajdona. A kikiáltási ár a becserkék 50%-a (negyedik árverés).

A 2015. évi 207-es, pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i pontja előírásai alapján felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót legkésőbb egy nappal az árverés időpontja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló irat – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO64TREZ477506701XXXXXXX számlára kell átutalni, adószám 4322653, címzett a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály –, kifizetési nyilvántartási szám: 8263003250000000000245 (Damera Distribution Kft.), 8263003250000000000246 (Magnum Charta Kft.), vagy mutassanak be banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-árról; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása, romániai jogi személyek esetén a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolata, külföldi jogi személyek esetén a bejegyzési okirat román nyelvű fordítása, romániai magánszemélyeknek a személyazonosságát igazoló irat másolata, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2025. február 27.

A hirdetést kifüggesztik a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Szászrégenben és Marosfelfaluban a polgármesteri hivatalban, az adós cégek székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján.

Bővebb felvilágosítás a 0265/512-591-es telefonszámon (adóbegyűjtő és végrehajtó iroda).

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

MAGÁNCÉG ÁLTALÁNOS ORVOSI ASSZISZTENST alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet 8-16 óra között: 0265/211-127, 0771-260-685. (sz-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

JÓKÍVÁNSÁG

A drága sógornak és nénjének, **KOZMA TAMÁSNAK** és **KOZMA KATALINNAK** 84. és 86. születésnapjuk alkalmából kívánunk jó egészséget és boldogságot.
Szeretettel: Böske és családja. (25155-I)

KÜLÖNFÉLÉK

TAKARÍTÁST vállalunk, régi bútort, ágyakat, faanyagot, törmelékkel s egyéb fölösleges tárgyakat elszállítunk. Tel. 0770-620-599. (25191)

FAMETSZÉST, permetezést, faültetést, fakivágást, faelhordást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (24904)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegyelettel emlékezünk február 27-én **ROSKA PÉTERRE** halálának 27. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szeretetei. (25111)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó feleség, édesanya, anyós, anyatárs, rokon, szomszéd és jó ismerős,

dr. arhitect SZEKERES-BALOGH IOLANDA 2025. február 25-én, életének 71. évében csendesen elhunyt. Drága halottunkat 2025. február 28-án 12 órakor kísérik utolsó útjára a szentgyörgyi új temető ravatalozójából, református szertartás szerint.

A virrasztás 2025. február 27-én 18 órakor a Vili Temetkezési Központ ravatalozójában tartandó. Emlékét kegyelettel megőrizzük!

A gyászoló család. (68421-I)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, dédapapa, testvér és rokon, **id. TÓKÉS ENDRE**

nyugalmozott magyartanár életének 97., boldog házasságának 66. évében csendesen megpihent. Virrasztása 2025. február 27-én este 6 órától lesz szülőfaluja, Szentháromság ravatalozójában, temetése 28-án, pénteken 13 órakor, római katolikus szertartás szerint. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Gyászoló szerettei. (25215-I)

DORA OPTICS

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

Szemészet	Gasztroenterológia
Kardiológia	Fül-orr-gégészet
Érsebészet	Tüdőgyógyászat
Plasztikai sebészet	

www.doraoptics.ro 0733 553 976

MAROS MEGYEI TANÁCS

108 millió eurós pályázati felhívás az elhagyott területek ökológiai helyreállítására és újrahasznosítására

Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma a 2021-2027-es Múltányos Átállási Program keretében pályázati felhívást intéz az elhagyott és átalakulóban levő ipari ingatlanok ökológiai helyreállítására és újrahasznosítására. A projekt összesen 108 millió eurós költségvetéssel rendelkezik, amiből 8 millió eurót Maros megye számára különítettek el.

Pályázati feltételek:

- Támogatható megyék: Maros, Gorj, Hunyad, Dolj, Galac, Prahova;
- Vissza nem térítendő támogatás: 98% az elszámolható költségekből;
- Saját hozzájárulás: 2% az elszámolható költségekből.

A pályázat célja a használaton kívüli területek és épületek újbóli bevonása a gazdasági, társadalmi és kulturális körforgásba, zöldterületek létrehozása, fenntartható munkahelyek teremtése és a városi megújulás elősegítése.

A pályázatokat 2025. február 28-án 11:00 órától lehet benyújtani, a leadási határidő 2025. május 10., 23:59 óra.

A kiírásra a helyi önkormányzatok (községek, városok, municípiumok és megyék) nyújthatnak be pályázatot.

Támogatható tevékenységek

A pályázatoknak összhangban kell lenniük a Múltányos Átállási Programmal, és olyan beruházásokra kell irányulniuk, amelyek célja a használaton kívüli ipari területek vagy szennyezett földterületek helyreállítása, kármentesítése és új rendeltetésnek való átalakítása. Ez magában foglalhatja a területek gazdasági, társadalmi vagy kulturális célú integrációját, beleértve a városi vagy vidéki megújulási projekteket, illetve a zöldinfrastruktúrák kialakítását.

A pályázatok benyújtása kizárólag a MySMIS 2021 platformon lehetséges.

További részletek és a pályázati kiírás itt érhető el:

<https://mfe.gov.ro/ptj-ghidul-solicitantului-sprijin-pentru-ecologizarea-si-reconversia-imobilelor-afectate-de-activitati-economice-in-declin-sau-in-transformare/>

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres
dinasztia története

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- információ	- 118-932	- vidék	- 0265/929
- általános	- 118-800	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet			- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- 0265/202-305	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• Sürgősségi szolgálat:		- központ	- 0265/208-800
- gyermekeknek	- 0265/210-177		- 08008 208-888
Marosvásárhelyi		• Fogasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Vasúttállomás	- 0265/236-284
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
otthongondozó szolgálat,		(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
8-16 óra között:	- 0736-883-110	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304		- 0744-282-710
	- 0265/312 436	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	
	- 0265/250-120	koporsók,	- 0265/263-865
	- 0265/263 351	kellékek,	- 0745-606-215
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koszorúk	- 0745-606-269
• Dora Optics	- 0733-553-976	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Radiológia, echográfia			- 0265/262-907
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Prefektúra	- 0265/266-801		
• DIGI	- 0365/400-401		
	- 0365/400-404		

Múltányos reklámdij fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.

Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

